

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Ercheint jeden Samstag — Verlag und Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebüh; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebüh, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebüh — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 16 - IV. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 22. April 1944

Einzelpreis 10 Rpf

Adolf Hitler - naš vzor

Misli ob rojstnem dnevu ustanovitelja in množitelja Nemčije in branilca evropske svobode

Ko bodo številni življenjepisci nekdaž opisovali trnjevo in strmo pot, po kateri se je povzpел Adolf Hitler do najvišjega položaja v svojem narodu, bodo morali predvsem ugovoriti, da Führer v prvih početkih svoje borbe ni posedoval nikakega položaja, tudi ne bogastva, protekcije ali pa rutine. V Pasewalku je — napól slep — sklenil, postati politik in rešiti svoj narod sramote, ki mu jo je pripravila verzajska pogodba. Adolf Hitler ni takrat posedoval prav nič drugega kot svoje goreče nemško srce in pa globok vpogled v vzroke nemške stiske. Tu ga je obenem navdala železna volja, premagati vse težave, ki bi se morebiti zoperstavile osvoboditvi in obnovi Nemčije. Naloga, katero si je Führer postavil kot neznani vojak iz strelskih jarkov prve svetovne vojne, je bila tako drzna v svoji zamisli, da so celo njegovi prvi in najtimnejši sobojevniki nekoliko dvomili, da-li bo Führerju uspel podvig, kakor ga ne pomni moderna zgodovina narodov. Izkazalo pa se je vedno bolj in bolj, da poseduje Adolf Hitler osebno energijo, ki ji ni bilo primere. Čim je spoznal pravilnost svojih ciljev, je kot pravi voditelj svojega narodnega gibanja dajal smernico za smernico, uresničuječ tako svoj velikopotezni program od leta do leta, sprejemajoč pa tudi usodne udarce, ki jih ni bilo malo število v pričetku boja za notranjo in zunanjo osvoboditev Velike Nemčije.

20. aprila t. l. stopa Führer v 55. leto svoje starosti. Motil bi se, kdor bi mislil, da je ta dan kot osebni jubilej poglavarja države in vrhovnega poveljnika nemške vojske, zgolj povod za osebno proslavo v najožjem krogu Führerjevih sodelavcev. 20. april je praznik vsega nemškega naroda, ki se zahvaljuje Previdnosti, da mu je v Führerjevi osebi poslala ne samo največjega Nemca vseh časov, temveč tudi ustanovitelja in množitelja Velike Nemčije in branilca evropske svobode.

Ako premostimo voljo in pot, ki je tako značilna za zgodovinski vzpon osebnosti Führerja, se moramo najprej zamisliti v duševno stanje nemškega naroda po prvi svetovni vojni. Takrat je bil nemški narod — prikovan ob verzajske verige — notranje raztrgan in razcepljen v stranke, razrede, staleže in svetovno-nazorne tabore. Führer je s svojim ostrim državniškim in vojaškim pogledom takoj spoznal, da je treba vzpostaviti najprej notranje edinstvo nemškega naroda. To početje je bilo tem težavnejše, ker so Nemci znani kot narod mislecev in pesnikov. Bilo je na stotine strankarskih in svetovno-nazornih

programov za odpravo nemške stiske, toda pravi lek je držal v svojih rokah edinole Führer, ki je klical narod pod svojo zastavo. Ako Führerju ne bi bilo pred leti uspelo nič drugega kot samo vzpostavitev nemškega narodnega edinstva, bi bil že legendarni vodja svojega naroda. Čim večje so bile zapreke, ki so se zoperstavljale uresničenju nemške narodne skupnosti, tem večja je bila Führerjeva energija pri premagovanju teh zaprek. Tako je Adolf Hitler s svojo dalekovidnostjo v notranjosti Nemčije ustvaril predpogoje za uresničenje nemške svobode na zunan.

Tako je postal Adolf Hitler stvaritelj edinstva in svobode nemškega naroda. Izpolnil je hrepenenje najboljših Nemcev vseh časov. Nepojmljivo je, kako je Führer z nadčloveškimi močmi zamogel premagati ovire, ki jih je našel na poti do nemškega narodnega edinstva korak za korakom. Preko vseh zaprek korakajoč je Führer ustvaril velenemško

očetnjava. Führerju ni lebdelo pred očmi nasilje, Adolf Hitler ni hotel zavojevati sveta, njegov cilj je bil edinole edinstveni in svobodni Reich vseh Nemcev. Odkar si je sonce nad Nemčijo, so vsi njeni prebivalci združeni v svobodi in edinstvu, povezani v pravi ljudski državi. To je Führerjevo delo, katerega brani nemški narod danes z orožjem, da bi zanamec uživali svobodo Nemčije.

Sovražniki Nemčije hočejo hlapčevanje nemškega naroda in razdelitev nemškega ozemlja v kup malih držav. Vojna, ki jo danes bojuje nemški narod, je radi tega osvobodilna vojna, slično kakor ob pričetku prejšnjega stoletja, ko so se predniki uprli francoski tujevladi. Takrat je nemški narod svojo svobodo izvojeval korak za korakom v vojni. Čudež, ki ga je storil Adolf Hitler, pa obstaja v tem, da je raztrgal spono že v mirnem času ter pripravil nemškemu narodu svobodo, edinstvo in nepremagljivost, ne da bi bili nasprotniki zamogli to preprečiti. Kar so borci za svobodo takrat izvojevali samo deloma — notne Nemčije niso uresničili —, imamo po Führerjevi zaslugi že od prvega vojnega dne v sigurni naši posesti. Führer je svojemu narodu odprl oči. Narod je zagledal svoj cilj, ki je zapaden v najvišjih dobrinah naroda in v vrelcih njegove moči: v njegovem edinstvu in svobodi.

Tudi v tej drugi svetovni vojni, v kateri se nemški narod bori za svojo ohranitev in za položaj nacionalne velesile, nam niso bili prihranjeni protitudarci. Spomniti se je treba, da je Adolf Hitler moral premagovati protitudarce tudi v svojem boju za notranjo neodvisnost Nemčije. Führer ni nikdar obupal, temveč se je lotil svojega posla v takih okolščinah še z večjim fanatizmom vere in zaupanja v dobro zvezdo nemškega naroda. Svoječasno so nacionalsocialisti rušili notranjo opozicijo z ognjevitimi govori. Sovražstvo in uničevalno voljo naših sovražnikov je možno zlomiti samo z orožjem. Tako se v Führerjevi osebnosti zbira odporna sila nemškega naroda proti besnilu sovražnega sveta. Nemški narod gleda z nerazrušljivim zaupanjem na svojega Führerja, ker se zaveda, da Adolf Hitler ne poseduje samo tiste železne volje, ob kateri se bodo razbili vsi sovražni nameni, temveč da poseduje tudi tisti državniški pogled, ki ga usposablja za prekrizevanje vseh sovražnih spletk.

Prvič v zgodovini sledi nemški narod vrhovnemu poveljniku, ki si ga je izbral sam in čegar močnim rokam je izročil blagostanje Reicha v neomajni veri v dokončno zmago. Po tej poti sledi z

Zum Geburtstag des Führers

Scherl-Bilderdienst-Autoflex (Heinr. Hoffmann)

Bundesführer Franz Steindl:

Pod zastavo Velike Nemčije

Trojna prisega spodnje Štajerske ob tretji obletnici njene osvoboditve

Marburg, v aprilu 1944

Te dni praznuje Spodnja Štajerska tretjičrat spomin na osvoboditev izpod tujega jarma. V tem času pomladi, sonca, modrega neba in novega nastajanja v naravi se širijo oblaki nad Evropo. Borba za življenje in smrt našega naroda se je približala svojemu višku. Na predvečer svetovno-zgodovinskih dogodkov, ki nam — če smo močni in verni — nujno prinašajo zmago — veak Nemec čuti instinktivno, da prinašajo odločitev — ne kaže prirejati veselih proslav. Spomin na osvoboditev naše Spodnje Štajerske naj se proslavi torej, primerno zakonu vojne, enostavno in skromno v vojaškem znamenju. Poleg političnih manifestacij kot demonstracij našega hotenja naj stoji kulturna prireditve. »Der Tag der Wehrmannschaft« v Marburgu naj bo finale in višek priznanjem tisočih Wehrmannov k ponosni tradiciji njihovih prednikov in k dejanski misli naše domovine kot marke Reicha.

Preko teh proslav naše skupnosti pa si naj vsakdo izmed nas, kjerkoli tudi naj etoje, neodvisno od položaja, staleža in imena v urah notranje poglobitve pridobi zadnje in najvišje jasnost o svojem odnosu do skupnosti, o svojih obvezah do domovine, o svoji pripravljenosti žrtvovanja napram v borbi se nahajajočemu Reichu.

Med grmenjem topov aprila 1941 je bila Spodnja Štajerska osvobojena, in od prve ure nove in neločljive združitve z državo Nemcem so bili zakoni in obveze vojskovanja vedno na prvem

vsemi brati v Reichu tudi pred tremi leti v njena naročja vrnjena Spodnje Štajerska. Tudi srca Spodnještajercev bijejo za velikega moža, ki je na zgodovinsko edinstven način izvršil to vrnitev, prihranjujoč spodnještajerskemu prebivalstvu grozote vojnega bojišča. Spodnještajerci se zavedajo, da veljajo Führerjeve misli kljub silni obremenitvi z vodstvom vojne tudi naši lepi zeleni domovini. Zavedamo se, da je Führer, ki služi svojemu narodu od rane zore do pozne noči, slehernemu Nemcu dober tovariš, opominjevalec in pospešitelj. Führer je vsem Nemcem vzgled v delu in bojevanju. Nemški narod se dobro zaveda, da gre v tej borbi s plutokracijo in boljševizmom za življenje in smrt. Ob Führerjevem rojstnem dnevu prisega ves nemški narod, da bo še bolj podvojil svoje napore za izvojevanje dokončne zmage.

Adolf Hitler nas obvezuje k izpraševanju vesti. Vprašati se moramo, ali smo storili vse, kar je v naših močeh, da bomo s svojim prispevkom prispevali k zmagi. Pri tem nas mora navdajati zavest, da je breme, ki ga nosi Führer, nadčloveško in da mu ga moramo s svojim vnetim sodelovanjem olajšati korak za korakom. Führerjevo srce žari od ljubezni do nemškega naroda. V zgodovini nemškega naroda še ni bilo moža, ki bi ga narod obdajal s toliko ljubeznijo in spoštovanjem, kakor je Führer. Führer praznuje svoj rojstni dan sedaj že petokrat v vojni. Obljublamo, da mu bomo sledili v vsem, kar še pride, z neomajno vero v njegovo poslanstvo in v uresničenju ciljev, ki si jih je zastavil. Pri njegovi veličini ni nič čudnega, da ga gleda svet ali z visokim spoštovanjem ali pa s peklenskim sovraštvom. Spodnještajerci vidimo v njegovi osebnosti oličene vse najlepše vrline nemštva. V teh in takih mislih poklanja zelena Spodnja Štajerska Führerju svoje skromno darilo: goreča srca pol milijona zavednih Spodnještajercev, ki potrjujejo to svojo zvestobo ne samo na bojnem polju, temveč tudi na poljih, delavnicah, tovarnah itd. Naša vera v Führerjevo poslanstvo je nerazrušljiva.

mestu. Naj si kdo proklinja to okolščino! Bodoči rodovi nas bodo blagoslavljali, ker smo našli moč, v tretjem letu vojne, jedva sami osvobojeni, slično kakor Gau Reicha, na fronti in v domovini v drugi fazi vojskovanja izreči Führerju našo zahvalo za osvoboditev z dejanjem. Če bo nekoč usoda, blagoslavljajoč našo moč in naše žrtve, podarila našemu narodu zmago, lahko Spodnještajerci kot frontni vojaki, rudarji, kmetje, delavci in zaposlene žene ponosno stopijo pod zastavo, kateri so služili zvesto, ko je bila zmaga ali poraz, življenje ali smrt, še nevidno v rokah Vsemogočnega.

V globoki, toda ponosni žalosti se spominjamo ob tretji obletnici naše osvoboditve tistih žena in mož naše domovine, ki so Führerju klicali v zgodovinskih aprilskih dnevih leta 1941 in dali Reichu, s katerim so bili neločljivo povezani, z žrtvijo svojega življenja vse svoje imetje. Poleg frontnih vojakov, ki so ostali, zvesti svoji prisegi, pred sovržnikom, odgovarjajoče tradiciji in slavni preteklosti polkov njihovih očetov v svetovni vojni, se spominjamo mnogih političnih vojakov naše organizacije, ki so kot Wehrmann-i, Blockführer-i, Ortsgruppenführer-i in učitelji slično kakor tovariši iz policije in žandarmerije, žrtvovali miru naše domovine svoje življenje. Njihova žrtev bo zadobila nekoč v uri zmage svoj najvišji smisel in svoj večni pomen.

Zahvala in priznanje velja široki masi Spodnještajercev v mestih in na deželah, ki so se prostovoljno odlikovali kot nosilci naše organizacije, kot propagandisti našega hotenja in kot voditelji naših skupnosti tudi v težkih dnevih z vztrajnostjo in požrtvovalnostjo. Tu so predvsem naše žene, ki daleč proč od dnevnih optike v vsej tišini kažejo čudeže požrtvovalnosti in storitev. Zlasti se čutim povezanega s tistimi ženami in možmi, ki so kot Nemci dejanja že pod tujim režimom zraven stali pod Führerjevo zastavo in ki danes v starem izpolnjevanju svojih dolžnosti zopet nosijo zastavo na vseh poveljevalnih pozicijah našega političnega udejstvovanja bodisi kot Amtsleiter ali Blockführer, v Amtu Frauen, v formacijah Deutsche Jugend, kot voditelji Wehrmannschaftsturmov itd.

Parole ob tretji obletnici osvoboditve Spodnje Štajerske so jasno podane.

1. Z naporom vseh naših sil in mobilizacijo zadnjih rezerv imamo v prihodnjem času odločitve ljudi in vrednote na Spodnjem Štajerskem veselo in docela na razpolago vojskujočemu se Reichu. K na fronti stoječim snom naše domovine, izmed katerih so si mnogi pred sovržnikom pridobili slave, priznanja in odlikovanj, bodo pristopile nove kompanije in novi bataljoni in novi regimenti. Kdor preostane v domovini, vozi vlak ali pa orje po njivah, se mora čutiti kot Führerjev vojak ter pomagati s stopnjevanjem svojih storitev pri ustvarjanju gmotnih predpogov za zmago potom izdelovanja orožja, municije, orodja in kruha. V tem smislu morajo biti obrtne delavnice, rudnike, tovarne, orožarne pa tudi sleherni kmetija prava trdnjava storitve in dela. Služiti vojni in s tem zmagi, je in ostane najodličnejša naloga, ki nam jo je postavil Führer na Spodnjem Štajerskem. Izpoljevati jo hočemo tako, kakor da naša domovina ni bila osvobojena šele pred tremi leti po nemškem meču, temveč tako, kakor da smo v kakem Gau Reicha bili že tisoč let sestavni del Reicha.

2. Nasprotnik skuša z boljševiškim agenti in balkanskimi tolpami motiti mir naše domovine ter siliti deželo in ljudi s sabotiranjem in umori pod njegovo teroristično vladavino. Po izkušajah zadnjega oktobra in bojih v letošnjem februarju s 14. banditsko divizijo je računati s tem, da bodo epričo poostitve vojnega položaja skušale vdreti na Spodnje Štajersko nove tuje banditske enote, da bi po rušenju in uničenju zasadile zastavo boljševiške revolucije. V svrhu podpore naše vojske in policije zabrega sedanji čas, da mobiliziramo v smislu tradicij našega obmejnega

ozemlja branilsko silo spodnještajerskega prebivalstva, da bi s samopomočjo zaustavili paševanje tuje sodrge. Tu ne gre za nikako novo obvezo, naloženo naši generaciji. Mi nadaljujemo delo naših prednikov, ki so skozi stoletja kot kmetje ob Sattelbachu ter rekama Drau in Save zapustili plug ter zgrabili meč, da bi zavrtili Hune, Turke, Avare Kurce in ostalo nevarnost vzhoda ob težkih žrtvah. Ako se takrat ne bi bili ob težki obremenitvi, ki jo prenašata borba in življenje ob meji, kapitulirali, bi mi kot njihovi potomci ostali nerojeni in naša domovina bi bila postala tuja zemlja. Kolikokrat v tem stoletnem boju meje, o katerem ponosno pričajo naši kamniti gradovi, so bile razdejane kmetije, vasi, trgi in tudi mesta, da bi potem kljub svoji nesigurni usodi na novo vzcvetela. Kolikokrat so obkroževale matere svoje može, očetje svoje sinove, ki so padli v teh bojih, da bi kljub temu kljubovali življenju. Meja potrebuje trde ljudi, vajene viharjev. Vredni hočemo biti naših prednikov kot v boju izkušeni in viharjev vajeni vnuki, pa naj ni je bila naša zibelka v starem Reichu ali da gre za Spodnještajerca, Gottscheerja, Buchenländerja ali človeka iz Besarabije. V okviru »Wehrmannschaftsregimenta Untersteiermark« bo nasprotnik v prihodnjem času začel ti moč nemških ljudi ob meji, ki se kakor že tolikokrat poprej, čutijo kot stražniki ob plotu Reicha. Zastava Velike Nemčije, dvignjena v aprilu 1941, se na Spodnjem Štajerskem nikdar več ne bo spustila z droga.

3. Dogodki v aprilu 1941 pomenijo za Spodnje Štajersko po likvidaciji jugoslovanske države ne samo državnopravno spremembo 23letnega stanja tuje vlade, temveč uvod v načelni ljudsko politični novi red, ki ga v obsegu in pomenu ni možno oceniti. Marsikateri mešan sedanosti brez slabe volje morda ne razume naših ukrepov. Našega dela ne smemo oblikovati tako, da bi pod vsemi okolščinami izzvalo pritrjevanje sodobnikov ter njih stigmatijo in ljubezen, delati in načrtovati moramo tako, da bomo lahko odgovarjali Führerju in pravdoreku bodočih nemških generacij. Velik oesar naše zgodovine je pred tisoč leti ustvaril Spodnještajersko kot obmejno marko Reicha. Poznejši rodovi, zlasti pa protinemška vladarska hiša, ki je skozi stoletja dooločala usodo evropskega jugovzhoda, so se izkazali kot slabi ohranitelji dedščine, ker niso poznali totalne funkcije obmejne marke. Naša naloga torej ne more biti nikdar vzpostavitve ljudsko političnega stanja iz leta 1918, temveč smo poklicani, da položimo na jugovzhodu novega Reicha fundamente nove marke, ki bo ostala večna za vse čase. Spodnja Štajerska kot neločljiv del večje Štajerske od Dachsteina do Uskokov mora biti tedaj nemška in vedeti, da zamore marka izpolnjevati svojo funkcijo samo tedaj, ako pridejo v njenih ljudeh vrline Reicha v najčistejši in najjasnejši obliki do izraza. Z vrnitvijo domovini zvestih Spodnještajercev, ki spadajo na osnovi njihove krvi, domovine, kulture in običajev ter na osnovi tisočletne usodne skupnosti k nam, se bo ta pot s sistematično naselitvijo nemških ljudi iz Reicha kot pot ljudskopolitične revolucije jasno in brezkompromisno nadaljevala, kljubujoč vsem težavam do končne zmage.

Prihodnje generacije našega naroda nam bodo izrekale takrat zahvalo, ki nam je sodobniki morda odrekajo. Delovanje naših organizacij, delo v Deutsche Jugend in Wehrmannschaft, delovanje v naših otroških vrtcih in šolah, propaganda našega političnega, kulturnega in socialističnega hotenja se bo radi tega v prihodnjem letu vršilo na široki podlagi z največjo aktivnostjo, da bi tako pridobili na Spodnji Štajerski visoki predikat nemške marke.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner, Haupt-schriftleiter: Friedrich Golob, alle in Marburg/Drau, Badgasse 5

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 16. April 1943 gültig. Anfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung

Ing. Siegfried Tremel:

Tri leta osvobojena Spodnja Štajerska

Sredi vojne vihre rastejo dežela in njeni ljudje zopet v Reich

Tri leta razvoja v splošnem za kako področje niso odločilnega pomena, ker potrebuje političen, gospodarski in kulturni razvoj dalje časa, da bi postal viden tudi na zunaj. Ako pa se — kakor je to slučaj na Spodnjem Štajerskem — uresničuje v treh letih obnove brezkompromisno in konsekventno pravilno spoznana in zgodovinsko utemeljena načela z vsemi sredstvi, pač lahko rečemo, da so bili v tem kratkem razdobju na odločilen način položeni fundamenti za razvoj prihodnjih desetletij in stoletij. Ako se v teh aprilskih dnevih, ko praznujemo tretjič vrnitev Spodnje Štajerske v zvezo Velike Nemčije po razpadu Jugoslavije, ozremo na vse strani, se potrdi slehernemu opazovalcu pravilnost te ugotovitve. Zlindro 23letne tuje vlade, ki je skušala z vsemi sredstvi političnega in gospodarskega terorja iztrebiti vse, kar je označevalo nemški značaj dežele, je bila odstranjena že v prvem letu brez posebnih težav. Preko tega pa je bila uresničena ob dejanski udeležbi celokupnega prebivalstva praktična vključitev v nemško narodno in usodno skupnost, čeprav je Spodnje Štajerska formalno še pod upravno suverenostjo šefa civilne uprave.

Po smernicah Gauleiterja Siegfrieda Uiberreithnerja je bila postavljena kot cilj rešitev sledečih nalog:

1. Vrniti okrog 500.000 Spodnještajercem, ki spadajo po krvi, zgodovini in kulturno v naše vrste, kljub vsem vojnimi težkočam v nemško narodno občestvo.

2. Vpostaviti vse sile za izvojevanje zmage.

Oba dela te naloge se nahajata v davniški rvezi, čeprav prevladuje v vsakdanjem poteku vojna vpostava. Ta vpostava pa ne bi bila možna, ako je ne bi privedla notranja pripravljenost prebivalstva.

Da je bilo možno povzročiti to notranjo pripravljenost v izmeri, ki je pač nikdo ni smatral možno, je največji uspeh, ki ga lahko javimo povodom tretje obletnice vrnitve Spodnje Štajerske. Bilo je samo ob sebi razumljivo, da je skušala sovražna agitacija z njej udanimi osebami storiti vse, da bi motila ta pozitivni razvoj. Obmejni položaj Spodnje Štajerske in dejstvo, da so velika sosedna področja ugodna tla za komunistično rovarenje, potrjujejo že sama na sebi hujskajoče in motilno delovanje nasprotnika. Toda vsi njegovi poskusi, videti v široko maso spodnještajerskega prebivalstva, so bili in so brez uspeha.

Spodnja Štajerska je sestavni del Velike Nemčije in izpolnjuje vsled tega ji naložene dolžnosti na vzorni način. Zvesti, slavni vojaški tradiciji stoje tisoči Spodnještajerci kot vojaki v nemški vojski, in sicer kot tovariši poleg tovarišev. Če danes nosi okrog 50 vojakov iz Spodnje Štajerske EK I in okrog 500 EK II kot viden znak njihove hrabrosti na fronti, četudi v tem in onem slučaju ne obvladajo nemškega jezika brez pogreškov, je to ponosna izpoved v smislu nemške narodne in usodne skupnosti.

Ako kjerkoli v Reichu storita kmet in delavec svojo dolžnost, ne bo nikdo spregledal, da je to možno čestokrat ob največjih naporih in žrtvah. Vendar je to samo ob sebi razumljivo. Ako pa v področju, ki je bilo do aprila 1941 popolnoma izročeno nemštvu sovražni agitaciji, n. pr. trifailski rudarji hodijo na šihito, čeprav grmijo z bližnje meje topovi komunističnih banditov, je to več kakor samo izpolnjevanje dolžnosti. In ako kmet tudi v tistih obmejnih področjih, ki jih ogrožajo roparski napadi tuje banditske sode, obdeluje svoje njive ter izpolnjuje vse zahteve pridelovalne bilke, govori tudi to dejanje nedvoumno za pozitivno držo Spodnještajerca.

Kako zelo se je vkoreninila v širokih masah prebivalstva misel nacionalsocialistične skupnosti, prikazujejo rezultati zbirke za Kriegswinterhilfswerk

in za Kriegshilfswerk Nemškega Rdečega Križa. V dve in pol letih je žrtvovala Spodnja Štajerska 22.881.896.— Reichsmark. Stalni porast izidov zbirke od 3,6 milijonov Reichsmark v letu 1941/42 na 7,2 milijonov v letu 1942/43 in na več kot 8,5 milijonov Reichsmark v letu 1943/44, kakor tudi od 1,59 milijonov Reichsmark za Nemški Rdeči Križ v letu 1942 na 1,98 milijonov Reichsmark v letu 1943 dokazuje ne samo zdravo gospodarsko bazo prebivalstva, temveč daje tudi lepo sliko rastoče stabilizacije zaupanja med spodnještajerskim prebivalstvom in vodstvom.

Kako zelo se naš cilj ljudske politike — ti nisi Slovenec, ti si domovini zvesti Štajerc in naj postaneš polnovreden Nемец — nahaja v štadiju uresničenja, naj pokaže mal primer iz zadnjih dni: V okviru Volkskulturwerka organizacije Steirischer Heimatbund so ustanovili v neki mali Ortsgruppi na deželi gledališko družino. Na velikonočni pondeljek se je vršila povodom kulturnih prireditvev o priliki tretje obletnice vrnitve Spodnje Štajerske prva predstava. Od petnajsterih članov te skupnosti, ki jo tvorijo sami Spodnještajerci, so samo trije obvladali pred tremi leti nemščino. Danes je samo ob sebi razumljivo, da igrajo v tem malem kraju ob najživahnejši udeležbi prebivalstva nemški teater.

Tako bi lahko naštel na vseh področjih političnega in gospodarskega življenja na stotine primerov za absolutno pozitivno držo spodnještajerskega prebivalstva. Zadnja tri leta so doprina, a dokaz, da je Spodnja Štajerska kot del Štajerske in s tem Velike Nemčije kljub mnogim težavam obvladala stavljeno ji nalogo. Postala je zopet v pravem smislu besede marka na jugovzhodu Reicha. Kakor že prej v večstoletni nemški zgodovini se njeni sinovi ne nahajajo samo v nemški vojski, temveč se borijo tudi na jugovzhodni meji Reicha proti tujim banditom boljševiškega kova.

Za vsakega Spodnještajerca bo nekoč ponosen spomin, da se je vrnila njegova ožja domovina v Reich ne morda v znamenju mirne obnove, temveč v trušču vojne. Vpostava v teh letih vojne je bila najboljši predpogoj in podlaga za zadnje izvršitev ljudsko-političnega cilja.

Da je Spodnje Štajerska in njeno prebivalstvo povezana neločljivo z velenemško in narodno skupnostjo ne samo na osnovi zgodovinskih dejstev, temveč tudi v smislu praktične politične stvarnosti, nam najbolje izpričujejo zadnja tri leta. Spodnja Štajerska je za večno nemška. Ta ugotovitev povodom tretje obletnice je najponosnejša bilanca.

Neovrgljivi dokazi nemške obnove na Spodnjem Štajerskem

Kdor si je ogledal Spodnjo Štajersko po zlomu 23letne tujevlade, se je ustavil najprej ob strašnih cestnih razmerah, ki so se rogale vsakemu opisovanju. Pod bivšo Jugoslavijo so menile vse državne in banovinske ceste 2550 kilometrov. V 23 mirovnih letih je Jugoslavija asfaltirala, tlakovala ali makadamizirala celih 24 kilometrov. Od prihoda nemških vojakov v aprilu 1941 je bilo preurejenih od že obstoječih cest na novo 240 kilometrov. Te ceste so bile tlakovane ter zgrajene iz betona. Trenutno je 237 kilometrov cest brez prahu. Popolnoma na novo zgrajena je bila v sila težavnem terenu neka cesta v dolžini devet kilometrov. Nemška obnovitvena volja in dejavnost sta torej v treh vojnih letih zgradili več, kakor tujevlada preje v 23 letih.

Plačanci tujeja sistema so v prvih dnevih

aprila 1941 sežgali ali porušili številne male ali večje mostove v skupni dolgotosti več sto metrov. To je bilo njih zadnje »junaštvo«. Pri daljnjem rušenju jih je zadela bliskovita roka nemških vojakov. V kratkem in skrbnem delu so bili vzpostavljeni zopet vsi porušeni spodnještajerski mostovi. Na tem področju se vršijo tudi večje novogradnje. Samo za ceste in mostove na Spodnjem Štajerskem je Velika Nemčija izdala 60 milijonov Reichsmark.

Zanimivo je tudi, koliko je bilo storjenega v delovnem področju mesta Marburg. Od 14. aprila 1941 je bilo tu na novo tlakovanih cest v dolžini 1250 metrov. Nadaljnjih cest v dolžini 3200 metrov so makadamizirali. Cestnih kanalov je bilo zgrajenih v dolžini 520 metrov. Obnovljenih oziroma novo zgrajenih je bilo tudi lepo šte-

Schlachtschiff »Tirpitz« bei der Abwehr eines feindlichen Luftangriffes
Bel einem Angriff britischer Flugzeuge auf einen deutschen Marinestützpunkt in Norwegen, schoß das Schlachtschiff »Tirpitz« vier der feindlichen Flugzeuge ab

PK.-Kriegsber. Fritz Friedl (Sch).

Ob tretji obletnici osvoboditve naše spodnještajerske domovine se zahvalujemo Führerju s delom in borbo ter mu obljublamo zvestobo do tdnjega.

Vsi hočemo pomagati, da bo pridobila naše domovine mir in srečno bodočnost, Reich pa zmago.

Druga fronta je riskirana stvar HRABRI SPODNJEŠTAJERCI

Ameriški list »Fortune« se bavi v neki preiskavi z vojaško nalogo »druge fronte« in citira v zvezi s tem izrek nekega ameriškega poveljnika, ki je dejal: »Nemce hočemo vsekakor iznenaditi. Verjetno pa ni, da bi nam to uspelo. Mi ne moremo prepričati, da Nemci ne bi opazovali potom letal zbiranje ladij in čet v angleških lukah. Nemško vodstvo lahko natančno izračuna, skoro na uro kdaj nas ima pričakovati.«

List je mnenja, da je odvisno vse od tega, ali bodo zavezniki v prvi fazi bitke zavzeli eno ali dve pristanišči. Ako se to ne zgodi v prvih štirinajstih dneh, je smatrati operacijo izjalovljeno. Nemci se po mnenju lista tega zavedajo. Radi tega so utrdili francoska pristaniška mesta v okviru Atlantskega branika kot močne trdnjave. Ves napad na drugi fronti je tedaj po mnenju ameriškega lista riskirana igra sreče. Vsa druga prorokovanja so samoprevara. Ko so se Kanadčani pred dvema letoma izkrkali pri mestu Dieppe, so si razbili butice ob betonskem mestnem zidu, o katerem se preje ni nič vedelo. Iz tajnih skalnatih kleti so topovi obstreljevali zaliv izkrcevanja, v katerem so begali napadalci sem in tja.

List »Fortune« računa nadalje s tem, da bodo veliki deli obalnega področja poplavljeni. Evakuirana mesta se bodo izkazala kot močne trdnjave, nedolžne kmečke hiše kot silno oboroženi

bunkarji. Zmaga bo pripadala dotičnemu, ki bo imel jačjo voljo, večjo hrabrost rizika in drznejšo inteligenco.

Ze ta članek lista »Fortune« kaže, da so širokousta napovedovanja zmage sprico izkušeni, ki so jih napravili pri Cassinu, odstopila svoje mesto treznejšemu preračunavanju morebitnega uspeha. Kakor pravi Frank Gervasi v listu »Colliers Magazine«, so Nemci imeli pri Cassinu časa samo od septembra do novembra za izgradnjo svojih postojank. Kljub temu je spretnost, s katero se je to zgodilo, izzvalo pri ameriških oficirjih občudovanje. Ameriški vojniki v Italiji so že izubili vero, da bi bilo vojne v tem letu konec. Ameriški vojniki vidijo vedno več gora, ki jih je treba zavojevati, in vedno več rek, ki jih je treba prekorati. Imajo občutek, da se bodo morali s povešenimi glavami podati v viharje jekla in svinca. Ameriški vojniki imajo najboljše mnenje o kvaliteti nemškega infanterista. Gervasi zaključuje svoja opažanja, kakor sledi: Ob Atlantiku Nemci niso imeli dva meseca časa, kakor v Italiji, temveč dve leti, da se pripravijo na zavezniški napad Churchill je nekoč dejal, da bo imela Anglija krvavo pomlad, ako Nemčija do februarja ne klone. Pomlad bo v resnici zelo krvava — tako piše Gervasi — ko bodo Amerikanci in Angleži napadali Atlantski branik.

HRABRI SPODNJEŠTAJERCI

Za junaško zadržanje na fronti so bili odlikovani:

Eisernes Kreuz II. Klasse so dobili: Gefreiter Johann Toplak iz Brunndorf-a, Kreis Marburg-Stadt; Gefreiter Adolf Hauptmann iz Ortsgruppe Trifail-Ost; Gefreiter Pirnat iz Ortsgruppe Edlingen, Kreis Trifail; Grenadier Ludwig Paulin iz Ortsgruppe Wurz; Gefreiter Max Otschko iz Hohenstein-a, Gefreiter Stanilau Poschgan iz Ortsgruppe Zellnitz, Kreis Marburg-Land; Grenadier-Ja Josef Grdia in Josef Fekonja iz Ortsgruppe Margarethen, Kreis Pettau; Gefreiter Stanislaus Schcher iz Hinterbrücken-a in Gefreiter Josef Wese-njak iz Margarethen-a, Ortsgruppe Lichtenegg, Kreis Pettau; Soldat Josef Konetz iz Ortsgruppe Lorenzen am Bachern in Grenadier Johann Gorniak iz Ortsgruppe Weitenstein, Kreis Marburg-Land.

Kriegsverdienstkreuz II. Klasse mit Schwertern sta dobila Unteroffizier-Ja Sepp Klampfer in Franz Ott-Podlpanik, oba iz Kreis-a Marburg-Stadt.

Boj za angleški upliv v Iranu. V iranskem parlamentu je imel poslanec Tabatabai dolg govor proti vedno večji uporabi ameriških strokovnjakov v Iranu. Njegov govor so podprli še drugi poslanci, ki so zahtevali ostavko vseh Amerikancev. Zanimivo je, da je poslanec Tabatabai orodje angleških intrigantov, ki gledajo z vedno večjo zaskrbljenostjo rastoči upliv Amerikancev v Iranu. Trenutno je tako, da prizadevajo Amerikanci v Iranu Angležem večje skrbi kot pa vedno večja aktivnost Moskve. Uplivu boljševikov se je posrečilo, da so bili v obeh zadnjih iranskih vladah imenovani pretežno taki ministri, ki so bili že znani kot prijatelji Moskve. Izbruhnila pa je nova kriza, katero je pripisovati predvsem angleškim intrigam, ker skuša Anglija vrniti v iransko vlado vsaj nekaj svojih zastopnikov, kar se ji doslej še ni posrečilo.

Izdajalci in banditi. Med izdajalcem Badoglio in Titom je glasom poročil iz Londona prišlo do sklepa, po katerem odstopa Badoglio Tita obsežne italijanske interese. Pogajanja so se vršila s pomočjo Titovega pooblaščenca. »Daily Telegraph« piše, da se je Badoglio odpovedal vsem zahtevam do Reke in Dalmacije, Italijanski izdajalski banditi, ki se še nahajajo v balkanskih gozdovih, bodo podrejeni vrhovnemu poveljstvu Tita. Glede mesta Trst in ozadja sta se pa sporazumela v toliko, da se bo po letih vršilo ljudsko glasovanje, ki naj odloči, kateri državi bo pripadalo. Tako izgledajo računi brez krčmarja.

Badoglio kot pisec. Angleški diplomatski krogi so raztrohili vest, da je izdajalec Badoglio spisal knjigo »Moja pot v Rim«, ki bi jo naj tiskali v Ameriki. Ker so se pa izjalovili anglosaški napadi pri Nettuno in Casinu, je bil pisec primoran, da spremeni gradivo svoje knjige, ki jo je prekrstil v naslov »Moja pot k zaveznikom«. Rokopisi tega dela se baje nahajajo že v Ameriki, založništvo pa čaka s tiskanjem, ker bi rado napravilo velik dobiček, in to seveda šele tedaj, ko bodo Anglosasi uradno priznali Badoglioja. Kakor znano, je Moskva medtem priznala Badoglijevo vlado, kar služi samo Stalinovim trenutnim vojnim ciljem, ne da bi Badoglio v tem imel kako posebno korist.

Viktor Emanuel in Umberto. Nedavno je izdajalski italijanski kralj Viktor Emanuel, ki se nahaja v po Anglosasih zasedenem delu Italije, po radiu objavil, da je imenoval svojega sina, prestolonaslednika Umberto, državnim namestnikom Italije. Prevzem poslov bi se naj izvršil počasi in ko bo vojno-politični položaj za to zrel — s tem je mislil zasedbo Rima po Anglosasih — naker se bo kot kralj umaknil.

Saukel o delovni vpostavi. Generalbevollmächtigter für den Arbeitseinsatz, Gauleiter Saukel je govoril o položaju delovne vpostave. Tekom prve svetovne vojne, tako je naglasil, sta število delavstva in višina storitev bila v stalnem padanju. Danes izravnavamo na delovnem trgu vse k vojakom odhajajoče delovne roke, storitve pa še lahko dvigujemo. Na delu imamo domače in inozemske delavce. Pri tem je Gauleiter omenil socialne ureditve, ki so jih deležni inozemci. Organizacija nemškega dela je edinstvena na svetu. Zato je pa tudi s pomočjo organizacije Deutsche Arbeitsfront, preprečila vse sovražne namene po uničenju nemške oboroževalne industrije. V nadaljnjih izvajanjih je številčno dokazal, da bomo tudi poslej zmagovali v pogledu delovnih potreb.

Trideset vojnih členov za nemški narod

Člen 16.

Vsaka navada otopi. To velja tudi za vojno. Zato se moramo vsako uro in vsak dan bojevali in protiviti, da se ne odvadimo vojne navade, kar bi nas lahko zapeljalo v topoumnost in izvrševanju vojnih dolžnosti. Kar je danes naša navada, bo v nekaj desetletjih predmet največjega občudovanja naših otrok in vnukov. Ti namreč ne bodo več čutili muk, ki nam jih povzročajo dolgo trajanje vojne, temveč bodo to vojno gledali in ocenjevali v njeni celoti kot največji dogodek herojstva v zgodovini našega naroda. To se naj ne pozabi v vsakodnevnih vojni enostranosti.

*

Prav ima Reichspropagandaminister dr. Goebbels, da se vsaka navada sčasoma skrha in postane topa. Da narod ne postane topoqlav in izvrševanju vojnih dolžnosti, se mora vsak posameznik temu zoperstaviti, kar gre s trdnim sklepom in močno voljo. Nemški narod se je vojnih dogajanj radi dolgega trajanja vojne tako navadil, da mu je ta navada do neke meje prešla v kri in meso in preprečiti mora v opravljanju svojega dela vsak morebiten pojav toposti, ker bi to slabilo našo obrambno moč, našim sovražnikom pa koristilo. Ker hočemo in moramo zmagati, bomo nasvet, ki nam ga daje pričujoči vojni člen, na celih črti upoštevali, da bodo nekoč naši znaninci v smislu Goebbels-ovih izvajanj res lahko današnje naše vojno delovanje smatrali za največja herojstva nemške zgodovine.

Z dolarji plačujejo umore. Poslanik Zedinjenih držav Severne Amerike pri švicarski vladi v Bernu je izročil vodji političnega oddelka ček na en milijon dolarjev kot prvo odškodnino za škodo, ki so jo povzročili ameriški letalski gangsterji v nevtralnem švicarskem mestu Schaffhausen.

vilo mostov. Mesto Marburg mora vzdrževati cestno omrežje, dolgo 495 kilometrov. V zvezi s tem delom se je moralo odstraniti in zavaruovati številne večje plazove ob cestah.

V Kreisu Trifail je bilo zgrajenih devet kilometrov nove ceste Trifail je dobil nadalje novi rotovž, šest občinskih uradov in šest Standesamtov. Večje število šol, ki so bile ob prelomu v zelo slabem stanju, so že davno renovirane in kažejo v notranosti kakor na zunaj zadovoljivo sliko. Kako razklopotane so bile spodnještajerske šole za časa Jugoslavije, nam kaže dejstvo, da je bilo treba obnoviti nič manj kot 450 šol. Mimo tega se je zgradilo celo vrsto novih šol v raznih Kreisih Spodnje Štajerske. To je samo mali pogled na storitve treh let, in sicer samo na povsem ozko zarišanem sektorju, in vendar nam pripovedujejo te številke več kakor vsaka še tako prepričevalna beseda.

SPODNJEŠTAJERCI!

Izkažite se kakor vedno, tudi prihodno nedeljo, dne 23. aprila 1944 pri prvi letošnji hišni zbirki Kriegshilfswerk-a za Deutsches Rotes Kreuz!

POLITIČNI DROBIZ

Umril je Gauleiter Adolf Wagner. Kakor poroča Nationalsozialistische Parteikorrespondenz, je umrl v München-u dne 17. t. m. prvi Gauleiter takozvanega tradicijskega Gau-a München-Oberbayern: Adolf Wagner. Njegova smrt je napravila veliko vrzel v vrsti najstarejših Führer-jevih sodelavcev. V njem je bil odličen duh mož, ki so tvorili voditeljski korpus stranke. Vse svoje življenje je bil Gauleiter Wagner revolucionar dejanja. Strastno je prepričeval može in žene svojega Gau-a, da je treba storiti vse iz polnega, verujočega srca in da je važna tudi vsaka najmanjša stvar, če imamo pogled za skupno celoto. Adolf Wagner je bil sijajen govornik in znan po tem, da je kot Führer-jev glasnik prečital ob vsakokratni otvoritvi Reichsparteitag-a v Nürnberg-u Führer-jevo proklamacijo. Adolf Wagner je v München-u zlasti pospeševal umetnost. Rodil se je kot sin rudarja leta 1890. v Algringen-u (Lothringen). Tam je obiskoval ljudsko šolo, višjo realko pa v Metz-u in Pforzheim-u. Kot enoletni prostovoljec je služil v letih 1909-10. in v pešpolku št. 143 v Straßburg-u. Leta 1911. je študiral na univerzi v Straßburg-u matematiko in naravoslovje, nato pa na Tehniški visoki šoli v Aachen-u rudarske znanosti.

Eisenhowerjevo sporočilo ameriškim pilotom. Vrhovni poveljnik invazijskih sil, general Eisenhower, je sporočil v Angliji se nahajajočim ameriškim pilotom sledeče: »Prišel bo čas, ko boste morali biti v zraku od rane zore do mraka. Bodoči čas bo tako hud, da več tednov ne bo spanja in redne prehrane.«

Slabo so navdušeni za vojsko. V Ameriki so odkrili, da prodajajo mnogi sleparski spekulanti vojaškim rekrutom razne strupe v obliki tablet in krogljic, s katerimi se mladeniči pri vojaških naborih s simuliranjem reserjejo in izogibajo vojaški službi. Tako se na primer v Kaliforniji samo v enem okrožju zaprli 50 drogeristov, ki so za drag denar prodajali rekrutom take tablete.

Potek obrambne bitke na vzhodu

Tarnopol se je branil 25 dni proti desetkratni premoči - Nemški uspehi pri Jassy-ju in Stanislavu

13. april: V severnem delu polotoka Krima in v suhozemni ozini pri Feodoziji so nemške in romunske divizije v srditih bojih odbijale boljševike, ki so ostro sledili našim umikalnim operacijam. Nemško letalstvo je na tem področju v dveh dneh uničilo 82 sovjetskih tankov. Severozapadno od Odese so naše čete na zapadni obali Dnjestra po povelju zavzele nove postojanke. Severozapadno od Jassy-ja so nemške in romunske čete nadaljevale čiščenje terena, ki so ga bile zavzele ob prejšnjih dnevih. V vzhodni Bukovini je prišlo v nekaterih odsekih do bojnega stika s sovražnimi izvidniškimi silami. Med srednjim Dnjestrom in Brody-jem so nemške in madžarske čete razbile boljševiške bojne odrede. V tarnopolskih ruševinah se brani junaška posadka zagrizeno proti premoči sovražnih pehotnih in oklopniških odredov.

14. april: Na Krimu so se nemške in romunske čete trdovratno upirale sovražniku, ki je v področju Feodozija in Simferopol prodiral s hitrimi odredi in tanki. Ob spodnjem Dnjestru je potisnil sovražnik močne sile ob naše nove postojanke ter je skušal na več mestih izsiliti prekoračenje reke. Sovjetske bojne skupine, ki so prišle na drugo obalo, so bile uničene. Več mostišč je bilo zapahnenih. Severozapadno od Jassy-ja so nemške in romunske čete pridobile dalje na terenu ter razbile sovražne skupine. Tu je bilo dovolj sovjetskih ujetnikov. V področju Delatyn—Stanislav so nemške in madžarske čete, odbijajoč sovražne napade, prodrle dalje v sovražno ozemlje. Med srednjim Dnjestrom in Tarnopolom so se izjalovili številni sovražni napadi. Na obeh straneh mesta Brody je bil sovražnik potisnjen proti vzhodu. Sovjeti so zopet pričeli s svojimi poskusi prodora pri Pskovu, kjer so vpostavili nove rezerve. Naša artilerija je te napade odbila že v pripravi.

15. april: Na Krimu so se nemške in romunske čete umaknile bolj proti jugovzhodu. Mesti Feodozija in Simferopol sta bili izpraznjeni. Od 8. do 13. aprila je bilo uničenih 285 sovražnih tankov. Ob spodnjem Dnjestru je sovražnik zamen skušal razširiti svoja mostišča ob zapadni obali reke. V južnem delu fronte je bilo v dveh dneh iz zraka uničenih 73 sovjetskih tankov. Nemci so pri Delatynu in vzhodno od Stanislava odbili jačje boljševiške napade. Zapadno od Tarnopola so nemške čete vdrlle v močne sovražne postojanke in pridobile kljub žilavemu odporu na terenu. Posadka mesta se brani še nadalje srdito proti boljševikom na vse strani. Južno od Pskova je sovražnik nadaljeval svoje poskuse prodora. Nemške čete so izvajevale nov obrambni uspeh in uničile 48 sovražnih tankov.

16. april: V jugozapadnem delu Krima so nemško-romunske čete v trdih bojih zaustavile sovražnika. Ob spodnjem Dnjestru in pri Orhei-u so se izjalovili številni sovražni napadi. Krvave izgube je imel sovražnik tudi severozapadno od Jassy-ja. Vzhodno od Stanislava so vrgli Nemci boljševike proti jugu. Izjalovili so se tudi opetovani sovražni napadi v odseku Strypka. Zapadno od Tarnopola so se naše napadalne skupine v srditih bojih s pomočjo letalstva prerinile v sovražno ozemlje. Tarnopolska posadka se upira na zapadnem robu mesta vedno znova napadajočim boljševikom z junaško hrabrostjo. Južno od Pskova je sovražnik zamen nadaljeval svoje celodnevne napade, toda bil je ob krvavih izgubah zavrnjen. V dveh dneh je bilo uničenih tu 72 sovjetskih tankov.

17. april: V bojnem področju Sevastopola so se zrušili sovražni napadi pred našimi novimi postojankami. Na spodnjem Dnjestru je sovražnik zamen skušal razširiti svoja mostišča oziroma stopiti na drugih mestih na nasprotno obalo. Pri Jassyju so bili odbiti srđiti sovražni napadi. V področju Delatyn—Stanislav se nahajajo madžarske čete v boju z boljševiški silami. Nemške čete so vzhodno od Stanislava potisnile trdovratno se borečega sovražnika južno od Dnjestra. Obenem so bili odbiti sovražni protinapadi. Pri Tarnopolu so naše čete v trdih bojih vdrlle z zapadne strani v sovražne artilerijske postojanke ter sprejele po povelju del hrabre posadke, ki je izpadla proti zapadu. Drugi deli posadke se še nahajajo v težkih bojih s sovražno premočjo. V teh bojih je bilo uničenih 19 sovražnih tankov in 31 topov. Pri Kovelu je bil sovražnik kljub težavnemu terenu potisnjen proti vzhodu. Zrušili so se tudi sovražni napadi južno od Berezine, vzhodno od Ostrova in južno od Pskova.

18. april: V sevastopolskem vojnem področju se je izjalovil sovražni poskus, izvajati nek obvladujoči višinski teren. Ob spodnjem Dnjestru in v področju Jassy-ja je srđitost sovražnih napadov včeraj nekoliko pomenjala. Neka skupina, ki se ji je posrečilo priti preko reke, je bila uničena. V vzhodni Bukovini so romunske čete razkropile sovražne odrede. V področju Delatyn—Stanislav in vzhodno od Stanislava so nemški in madžarski odredi zlomili trdovratni in sovražni odpor in vrgli sovražnika ob zelo visokih in krvavih izgubah proti vzhodu. Pri Tarnopolu so se nadaljnji deli posadke pre-

rinile k odredom nemške vojske in Waffen-SS, ki so prodrle v trdih napadalnih bojih. S tem je bila končana junaška borba posadke, ki ji je poveljeval dan poprej padli in s Hrestovim listom k Viteškemu križu železnega križa odlikovani Generalmajor von Neidendorff. V 25dnevem srđitem boju je kljub vala posadka, ki so jo oskrbovali transportni letalski odredi kljub najhujšem sovražnemu odporu proti več kot desetkratni sovražni premoči. S tem je ta posadka vezala močne sovražne sile in omogočila ureditev trdnj ob obrambne fronte. Povelje za izpad je sledilo šele tedaj, ko sta pomanjkanje municije in vode onemogočila vsak nadaljnji odpor.

19. april: Boljševiki so s pomočjo moč- nih artilerijskih sil in letalstva zamen nadaljevali svoje napade na nemške postojanke v sevastopolskem področju. Ob spodnjem Dnjestru so se izjalovili številni sovražni napadi. Uničenih je bilo večje število sovražnih tankov. Nemci so tu očistili oziroma zapahneli nekaj lokalnih vdorov. Tudi severno od Jassy-ja so se zrušili močnejši boljševiški napadi. V vzhodni Bukovini so romunske čete očistile teren, ki so ga bile par dni popreje iztrgale sovražniku. Med Karpati in področjem vzhodno od Stanislava so nemške in madžarske divizije uspešno nadaljevale svoje napade. Madžarske čete so pri tem zavzele mesto Nadworna. Južno od Dnjestra so potisnili nemški odredi boljševike v drznem zalezu proti vzhodu. V bojnem področju zapadno od Tarnopola in jugozapadno od Lucka so se zrušili opetovani boljševiški napadi v trdih bojih. Na ostali vzhodni fronti ni bilo nikakih posebnih dogodkov.

Hudi udarci za sovražno letalstvo

Vojne operacije v zraku in na južni italijanski fronti

13. april: V nettunskem mostišču je bil odbit sovražni napad. Nemška artilerija je uspešno obstreljevala skladišča v Anziju. Pri napadu ameriških bombnikov na jugovzhodno področje Reicha ter nad severno in srednjo Nemčijo je bilo včeraj zbitih 51 ameriških letal, med njimi 38 štirimotornih bombnikov. Bombe so padale tudi na Osnabrück. Nemško letalstvo je bombardiralo London.

14. april: Na italijanski fronti nič posebnega. Ameriški bombniki so bombardirali južno Nemčijo, zlasti Augsburg in Schweinfurt der Budimpešto. Zbitih je bilo 91 sovražnih letal, med njimi 74 štirimotornih bombnikov. Hitra nemška letala so bombardirala cilje v Londonu.

15. april: Z italijanske fronte so javili samo živahno obojestransko izvidniško in naskočno delovanje. Dnevni napad slabotnejših sovražnih letalskih sil je povzročil v zapadni Nemčiji nekoliko škode.

16. april: V nettunskem mostišču je sunil sovražnik proti našim eksponiranim točkam pri Littoriji. Te točke so bile sovražniku v protisunko iztrgane. Ameriški bombniki so bombardirali Romunijo, med drugim Bukarešto. Nemško-romunska obramba je zbila 20 sovražnih letal, večinoma štirimotornih bombnikov. Nad severno in srednjo Nemčijo je bilo 15. aprila zbitih 31 sovražnih lovcev.

17. april: V nettunskem mostišču so bili odbiti lokalni sovražni napadi. V ostalem so javili samo izvidniško in naskočno delovanje. Močan odred nemških letal je z dobrim uspe-

hom napadel sovražno oporišče otok Vis pred dalmatinsko obalo. Sovražni bombniški odredi so 16. aprila in v noči na 17. april bombardirali Belgrad, Budimpešto in Kronstadt. V stanovanjskih področjih je nastala škoda, prebivalstvo je imelo izgube. Zbitih je bilo 17 sovražnih bombnikov.

18. april: V Italiji so naskočni oddelki neke ostmarške grenadirske divizije vdrli v sovražne postojanke in razstrelili številne rove. Ameriški bombniki so 17. aprila nadaljevali svoj teror proti jugovzhodni Evropi. Škoda in izgube so beležili zlasti v Belgradu. Nemška in bolgarska obramba sta ob težavnih obrambnih okolščinah zbili šest sovražnih letal. V zadnji noči je padlo nekaj angleških bomb na mesto Köln.

19. april: V nettunskem mostišču in južno od jadranske obale so se zrušili sovražni sunki ob krvavih izgubah za sovražnika. V opeldanskih urah 18. aprila so vdrli močni ameriški bombniški odredi pod lovsko zaščito do Berlina. V raznih krajih, zlasti v Rathenowu, so beležili škodo in izgube med prebivalstvom. Kljub težavnim obrambnim okolščinam je bilo zbitih 44 sovražnih letal, med njimi 40 štirimotornih bombnikov. Angleški bombniki so v pretekli noči bombardirali področje Pariza in Vzhodnega morja. Nekaj sovražnih letal je vdrllo v zapadno Nemčijo in do Berlina. Zbitih je bilo 14 bombnikov. Močan nemški odred je v zadnji noči bombardiral London. Nastali so velepožari in razdejanja. Druga letala so bombardirala cilje v vzhodni Angliji.

Krinka je padla

Banditski letak razkriva boljševiške namene ubijanja in razlastitve — OF je samo krinka

tr. Marburg, 17. aprila

Izbajajoč iz napačnega upanja, da bodo boljševiške armade v prihodnjem času zasedle Evropo, so vrgli banditi sedaj vsako krinko kot »borci za svobodo«, propovedajoč svoj krvavi boljševiški program.

V zadnjih dneh se je našel letak takozvanega štaba XIV. divizije, ki je sam preostal od 14. banditske divizije, ki je bila razbita do zadnjega v mesecu februarja. Ta letak je nov prepričevalen dokaz za našo prvotno trditev, da je takovana osvobodilna fronta navadna sleparija, ki naj bi služila Moskvi udenim boljševikom kot krinka. Njen pravi cilj je tudi na Spodnjem Štajerskem razrušenje potom razlastitve in »likvidacije« spodnještajerskega prebivalstva.

XIV. div. NOV in POJ.
april 1944
na položaju

Slovenski proletarci!

Bliža se ura naše zmage! Zmagoslavna rdeča armada je že prekoračila prejšnjo poljsko mejo, sedaj se pripravlja na zasedanje Evrope. V nekaj tednih mogoče že prej, bo tudi našo lepo Štajersko deželo preplaval val rdeče vojske in ključ proti hitlerizmu bo zadonel k vstaji.

Proletarec, pripravi se na ta trenutek, ki bo odločilen za usodo naše bodočnosti. Ta prevrat nam bo zagotovil končno zmago.

Iz tega razloga ponavljamo naše točke, po katerih se mora vsak zaupnik vestno ravnati:

1. V trenutku splošne vstaje odložimo krinko, katero smo morali kot potrebno sredstvo nositi in se priznajmo za 100% komuniste k našemu vodji Stalinu.

2. V vsakem kraju prevzame vodstvo že vnaprej določeni komisar okr. sveta, ter si išče zanesljive sodelavce med pristajali komunistov. Klerikalci in pa demokrati so brezpogojno izključeni, četudi danes sodelujejo v OF.

3. V proletarski državi ne obstajajo več privatna posestva, ker smo val vneti nasprotniki kapitalizma in ga hočemo tudi iztrebiti. Mi ne rabimo več samostojnih kmetov, trgovcev, rokodelcev itd. To so še samo ostanki reakcionarne dobe, ki nas pri dosegu našega cilja motijo.

4. O postopanju proti hitlerjevim organizacijam kakor gestapo, žandarmerija, policija in janičarjem izdamo še posebna navodila. Obenem opozarjamo na že izdano povelje iz meseca marca 1944.

5. Sestaviti se morajo seznanji vseh trgovcev, obrtnikov, kmetov itd., da bo v trenutku razlastitve ob prevratu vse potrebno na razpolago. Pri določevanju teh imen je treba stvarno in neusmiljeno nastopati brez osire na družinske ali katerekoli druge vezi.

Zmaga boljševizma v Sloveniji bo zagotovljena samo po iztrebljenju kapitalizma, klerikalizma in pa demokracije.

6. Božja služba v cerkvah se mora takoj ukiniti, duhovnike pa zapreti. Nedomestilo za maše bodo mitingi na cerkvenem prostoru, na katerih se bo govorilo o smernicah novega dela. Vsako nasprotno gibanje se mora takoj v kati zadušiti in tam, kjer bo smatral krajni sovjet za potrebno, se morajo voditelji nasprotnikov likvidirati.

7. Posebno pažno je treba polagati na bivše jugoslovenske oficirje in rez. of., ker so to nositelji protirev. gibanja, tudi njih je treba likvidirati čeprav sodelujejo danes v OF.

Smrt fašizmu — svoboda narodu!

Politkom. Komandant, major
Stane Dobovičnik l. r. Klanjšek Jožef l. r.

Tako izgleda krvavi in okrutni boljševizacijski program, po katerem naj bi se spremenila naša lepa domovina v zmedo. Zadel bi celotno spodnještajersko prebivalstvo vključno tistih maloštevilnih blaznežev, ki še danes mislijo, da morajo simpatizirati s temi banditi.

Nasprotnik pa izhaja z napačnih predpostavk. Zasedbo Evrope preprečuje junaška obrambna borba nemških vojakov na vzhodu. V naši deželi nabijajočim in čez naše meje prihajajočim banditom in njihovim pomagačem pa velja naša borba do njihovega uničenja.

XIV. div. NOV in POJ
april 1944
na položaju

Slovenski proletarci!

Bliža se ura naše zmage! Zmagoslavna rdeča armada je že prekoračila prejšnjo poljsko mejo, sedaj se pripravlja na zasedanje Evrope. V nekaj tednih mogoče že prej, bo tudi našo lepo Štajersko deželo preplaval val rdeče vojske in ključ proti hitlerizmu bo zadonel k vstaji.

Proletarec pripravi se na ta trenutek, ki bo odločilen za usodo naše bodočnosti. Ta prevrat nam bo zagotovil končno zmago.

Iz tega razloga ponavljamo naše točke, po katerih se mora vsak naš zaupnik vestno ravnati.

1./ V trenutku splošne vstaje odložimo krinko, katero smo morali kot potrebno sredstvo nositi in se priznajmo za 100% komuniste k našemu vodju Stalinu.

2./ V vsakem kraju prevzame vodstvo že vnaprej določeni komisarokr. sveta, ter si išče zanesljive sodelavce med pristajali komunistov. Klerikalci in pa demokrati so brezpogojno izključeni, če tudi danes sodeljujejo v O.F.

3./ V proletarski državi ne obstajajo več privatna posestva, ker smo val vneti nasprotniki kapitalizma in ga hočemo tudi iztrebiti. Mi ne rabimo več samostojnih kmetov, trgovcev, rokodelcev itd. To so samo še ostanki reakcionarne dobe, ki nas pri dosegu našega cilja motijo.

4./ O postopanju proti hitlerjevim organizacijami kakor gestapo, žandarmerija, policija in janičarjem izdamo še posebna navodila. Obenem opozarjamo na že izdano povelje iz meseca marca 1944.

5./ Sestaviti se morajo seznanji vseh trgovcev, obrtnikov, kmetov itd., da bo v trenutku razlastitve ob prevratu vse potrebno na razpolago. Pri določevanju teh imen je treba stvarno in neusmiljeno nastopati brez osire na družinske ali katerekoli druge vezi.

Zmaga boljševizma v Sloveniji bo zagotovljena samo po iztrebljenju kapitalizma, klerikalizma in pa demokracije.

6./ Božja služba v cerkvah se mora takoj ukiniti, duhovnike pa zapreti. Nedomestilo za maše bodo mitingi na cerkvenem prostoru, na katerih se bo govorilo o smernicah novega dela. Vsako nasprotno gibanje se mora takoj v kati zadušiti in tam, kjer bo smatral krajni sovjet za potrebno, se morajo voditelji nasprotnikov likvidirati.

7./ Posebno pažno je treba polagati na bivše jugoslov. oficirje in rez. of., ker so to nositelji protirev. gibanja, tudi njih je treba likvidirati, čeprav sodelujejo danes v O.F.

Smrt fašizmu — svoboda narodu!

Politkom.
Stane Dobovičnik l. r.

Komandant, major
Klanjšek Jožef l. r.

„Nur“ Sicherungsaufgaben?

Von Kriegsbericht W. Felber.

(PK.) Wenn einmal die Geschichte dieses Krieges geschrieben wird, dann wird auch den Männern Gerechtigkeit und Anerkennung werden, von denen jetzt nicht viel gehört wird, weil sie »nur« zur Sicherung im rückwärtigen Gebiet eingesetzt sind. Wer weiß denn etwas über ihre Aufgaben? In der Regel stellt man sich vor, daß die Soldaten der Sicherungsdivisionen ziemlich geruhsam in ihren wohlausgebauten und gut geheizten Stützpunkten sitzen und allein durch ihre liebliche Anwesenheit befriedend auf etwaige Unzufriedenheiten wirken.

Wie es aber in Wirklichkeit in den weiten Wald- und Sumpfböden den gegebenen Bandenräumen, zugeht, die Vielseitigkeit des Kampfes gegen die Banditen, mit offensiver oder je nach der Lage defensiver Bekämpfung, Streifen bei Tag und Nacht, immer gewärtig zu sein, von zahlenmäßig überlegenen, meist gut bewaffneten Kräften überfallen zu werden, immer einsatzbereit und kampffertig zu sein, — das zu beurteilen vermögen eigentlich nur Männer der Sicherungsdivisionen, die den Kleinkrieg aus eigener Erfahrung kennen und erprobte Bandenkämpfer sind.

Die Banden sind durchaus ernst zu nehmende Gegner, sie sind oft mit regulären Führern und Soldaten durchsetzt, mit dem Gelände völlig vertraut, verfügen über Maschinenwaffen u. Granatwerfer u. führen den Krieg in heimtückischer und grausamer Weise. Es ist fast die Regel, daß die Banditen in deutschen und verbündeten Uniformen auftreten, um so leichter an Stützpunkte, Posten und Kolonnen heranzukommen. Der Krieg in den menschenarmen, bewaldeten und versumpften Gebieten des Ostens, der »grünen Hölle« im Sommer, der »weißen Hölle« im Winter, ist unerhört hart und fordert von den Soldaten im Stützpunkt die gleiche restlose Einsatzbereitschaft und den gleichen Kampfwillen, wie von den Kämpfern der eigentlichen Front.

Neben den deutschen Sicherungstruppen stehen auch ungarische Divisionen, die sich in den Monaten ihres Einsatzes sehr bald mit der ihnen zunächst ungewohnten Aufgabe vertraut gemacht haben. Wo immer die Ungarn mit dem Gegner in Berührung kamen, haben sie sich tapfer geschlagen und sich die Anerkennung der deutschen Kameraden erworben. Immer wieder trifft man Honveds jeder Charge, an deren verschleißender Feldbluse das Band des Eisernen Kreuzes leuchtet. — eine Auszeichnung, auf die sie alle, ob Offizier oder Mann, mit Recht stolz sind. Jeder von ihnen hat das Kreuz durch persönlichen Einsatz erworben, denn das ist typisch für den Kleinkrieg; hier kommt es fast immer auf den einzelnen an. Hier kann es oft keine Befehle geben, hier muß auch der jüngste Grenadier blitzschnell einen Entschluß fassen können und kämpfen, weil es in der nächsten Sekunde dafür zu spät sein kann.

Eine ungarische Streife geht im frühen Morgenrauen ihre Patrouille von Stützpunkt 321 zu Stützpunkt 322. Links und rechts dehnt sich der verschneite und verhangene Wald, unübersichtlich und geheimnisvoll. Leise und aufmerksam pirschen sich die Honveds heran. Hin und wieder ein halblaut gemurmelter Fluch, wenn der eine oder andere in ein tiefes Schneeloch einsinkt. An einer besonders unübersichtlichen Stelle stürzen sich plötzlich in Schneehemden getarnte Gestalten von allen Seiten auf die wenigen Honveds, die in kurzem wilden Handgemenge überwältigt werden. Nun wollen die Banditen die zerstreuten, blutenden Ungarn ausplündern. Da zieht der Honved G. seine letzte versteckte Handgranate ab und wirft sie mitten unter die Banditen. Explosion, Aufschrei, Durcheinander! Der tapfere Ungar hat ein Gewehr an sich gerissen, springt in Deckung und schießt aus nächster Nähe auf die Banditen. Seine Kameraden folgen seinem Beispiel, sie werfen sich auf die völlig überraschten Gegner und schlagen und schießen sie nieder. Verwirrt und kopflos vor Schreck rennen die Banditen nach allen Seiten auseinander, sie lassen außer den Toten mehrere mit Munition und Verpflegung beladene Wagen als willkommene Beute zurück.

Teile des Trosses einer Husarenschwadron, geraten auf dem Marsch zur Schwadron in den Hinterhalt einer Bande, die von allen Seiten ein heftiges Feuer auf die kleine Bedeckungsmannschaft eröffnet. Die wenigen Husaren unter Führung des schnellen Gefreiten M. nehmen das Gefecht an,

ihre Karabiner zwingen den Feind in Deckung. Der Gefreite blieb trotz sechsmaliger Verwundung auf seinem Posten, feuert seine Kameraden an und kämpft so lange, bis heftiges MG-Feuer das Herannahen des Entsatzes ankündigt. Im richtigen Augenblick rafft er seine Männer zusammen und schlägt sich in entschlossenem Stoß mit allen Fahrzeugen zu den Kameraden durch.

Eine deutsche Einheit erhält in ihren Stellungen am Westufer eines Flusses sehr störendes Flankenfeuer einer gut getarnten sowjetischen Pak. Ein ungarischer Richtkanonier erkennt aus seiner gedeckten Stellung die Pak, fährt kurz entschlossen mit seinem Geschütz in offene Feuerstellung und schießt sie, obwohl der Feind das frei stehende Geschütz mit allen Waffen unter Feuer nimmt, mit einigen gut gezielten Schüssen zusammen. Einige weitere Schüsse erledigen einen Granatwerfer. Die deutschen Kameraden sind entlastet. Erst jetzt auf ausdrücklichen Befehl bringt der Kanonier sein Geschütz zurück, trotz heftigem Feuer ohne Verlust.

Als der Gegner in den Pripjetsümpfen nach Westen vorstieß, erhielt der Chef einer Husarenschwadron, Rittmeister Gr. B., den Auftrag, die Lage in zwei weit vor den eigenen Linien liegenden Dörfern zu erkunden. Er rückt im Fußmarsch dorthin und erfährt von den Einwohnern, daß tat-

sächlich vor wenigen Stunden stärkere sowjetische Kräfte in Richtung Front durchgezogen seien. Kurz entschlossen marschiert der Rittmeister hinterher, hört bald heftigen Gefechtslärm und erkennt nach wenigen Kilometern zwei feuernde feindliche Geschütze und nicht weit davon eine Feldküche. Gut gedeckt, schleicht er sich auf nächste Entfernung heran und stürzt sich auf die feindliche Stellung. In einem erbitterten Handgemenge werden Bedienung und Bespannung niedergemacht, Geschütze, Munition und Küche zerstört. Selber dreimal verwundet, marschiert der Rittmeister nach Westen weiter, er will und muß sich durchschlagen. Vor den Husaren stehen zwei feindliche Bataillone im Kampf gegen deutsche Kräfte auf dem Westufer des Flusses. Unter geschickter Ausnutzung des Geländes und der Dämmerung schleichen sich die Ungarn durch den Feind hindurch bis zum Ostufer, wo sie erkannt und sowohl von den Sowjets als auch von den Deutschen beschossen werden. Der Rittmeister schwimmt durch das eisige Wasser hinüber, klärt den Irrtum auf und holt unter Feuerschutz der deutschen Waffen seine Husaren nach, bis sie auf dem Westufer und damit in Sicherheit sind.

Diese herausgegriffenen Beispiele von tapferem Entschluß und opferwilligem Einsatz ungarischer Soldaten können beliebig vermehrt werden. Sie zeigen, daß der Honved tapfer und standhaft seine Pflicht tut, wo er auch immer hingestellt wird. Er bewährt sich bei den Sicherungsaufgaben ebenso, wie er es bei Angriff und Verteidigung immer getan hat.

Fliegeralarm in Balaton

Von Kriegsbericht Hermann Glaser.

Schwimmende Volkswagen sahen die Ungarn nach dem Einmarsch deutscher Truppen jetzt erstmals im Plattensee, als durch die Luftverteidigung ein britischer Terrorbomber abgeschossen und über dem See abgestürzt war.

PK. Die Luftschutzdisziplin des ungarischen Volkes ist gut. Sie bleibt unverändert, obwohl seit Wochen kaum ein Tag oder eine Nacht ohne Alarm verstrichen ist. Mag das Volk die Schrecken des Luftkrieges meist nur vom Hörensagen kennen, es läßt trotzdem in seinem Eifer nicht nach, weil es weiß, daß der Terror der Nordamerikaner und Briten heute oder morgen oder an irgendeinem anderen Tage ihr Heim als Ziel wählen kann.

Mehr als zwei Stunden dauert der Alarm bereits. Da biegt plötzlich ein Motorrad in scharfem Tempo in die Hauptstraße des Badeortes ein. Ein Flugzeug ist in den Plattensee gestürzt, gar nicht weit von hier, nur vier Kilometer. Die Besatzung macht sich durch Pfeifsignale und Blinkzeichen bemerkbar. Die erste Frage unserer Soldaten, ob es ein deutsches Flugzeug sei, braucht nicht übersetzt zu werden. Das Wort »deutsch« kennt jeder Ungar. Unverzüglich antwortete daher der Junge: »Nem, briters!«

Auto wird Motorboot.

»Alarm!« geht es durch die Sprechapparate, »Alarm!« gibt der Wachhabende an die Unterkunft der Wachkompanie des zunächst liegenden deutschen Armeekorps weiter. Minuten dauert es, bis die Männer mit Stahlhelmen und Maschinen-gewehr ihren Platz in dem Fahrzeug eingenommen haben. Noch weiß keiner, was bevorsteht. Der Führer weist die Unterführer ein, diese die Männer, und unmittelbar danach braust die weiche Jagd durch die Straßen des Ortes. Nach kurzer Fahrt wird in einem Landweg eingebogen. Er führt zum See. Der steife Nordwest dringt durch bis auf die Knochen und läßt die Wasser des Plattensees in hohen Wellen an die Ufer branden. Ein Teil der Fahrzeuge bleibt zurück. Die Männer und unmittelbar danach braust die wilde aus, während der Rest in auseinandergezogenen Kampfformationen in den See fährt. Bald verlieren die Räder den Boden. Die Heckschrauben werden in die Antriebswellen eingeklaut; das rollende Fahrzeug ist zum schwimmenden Motorboot geworden. Kaum ist der Schiffgürtel überwunden, da spritzen die Brecher über die Windschutzscheibe hinweg. Tief senkt sich der Bug in den Wellentälern. Das im Licht der Scheinwerfer schlammgrün erscheinende Wasser des Plattensees bricht sich schäumend am Aufbau und flutet von beiden Seiten auf die Männer. Längst reicht der Schei-

benwischer nicht mehr aus. Nur stehend über die Windschutzscheibe hinwegschauend, kann der Fahrer einigermaßen die Richtung einhalten.

...schossen sie wie die Teufel.

Seitlich voraus tauchen unmittelbar die kaum sich abhebenden Umrisse eines langgestreckten, schwarzgrauen Körpers aus der Dunkelheit auf, das gesuchte Flugzeug, ein zweimotoriger Wellingtonbomber. Nur noch ein Teil des Rumpfes und die rechte Tragfläche mit zerspritztem Propeller und Motor ragen aus dem Wasser. Die rotblaue Kokarde bestätigt: Brite. Die Besatzung kauert frierend rittlings auf dem Rumpf und wird von einem inzwischen herangekommenen ungarischen Motorboot übernommen. Bald hocken die Überlebenden in der Wärme des Bootsmotorraumes. Sie bieten in der Tat keinen kriegerischen Anblick. Zitternd vor Kälte, jammern und stöhnend drängen sich die vier Durchnähten um den wärmenden Platz. In den Augen, die vor kurzem die Ziele ihrer Bomben unter der Bevölkerung Budapests und ihrer Wohnhäuser gesucht haben, steht noch der überstandene Schreck, die Todesangst. »Alles war gut gegangen«, berichten sie sarkastisch, »bis wir in einen Hagel von Splintern und Geschossen gerieten. Wie die Teufel schossen sie auf uns, und da war es aus«. Eine steil nach unten führende Handbewegung erklärt die fehlenden Worte.

Die natürlichen Verteidigungs- und Abwehrmöglichkeiten werden hierdurch noch wesentlich verstärkt.

PK.-Kriegsber. Schmidt-Scheder (AU-Sch).

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

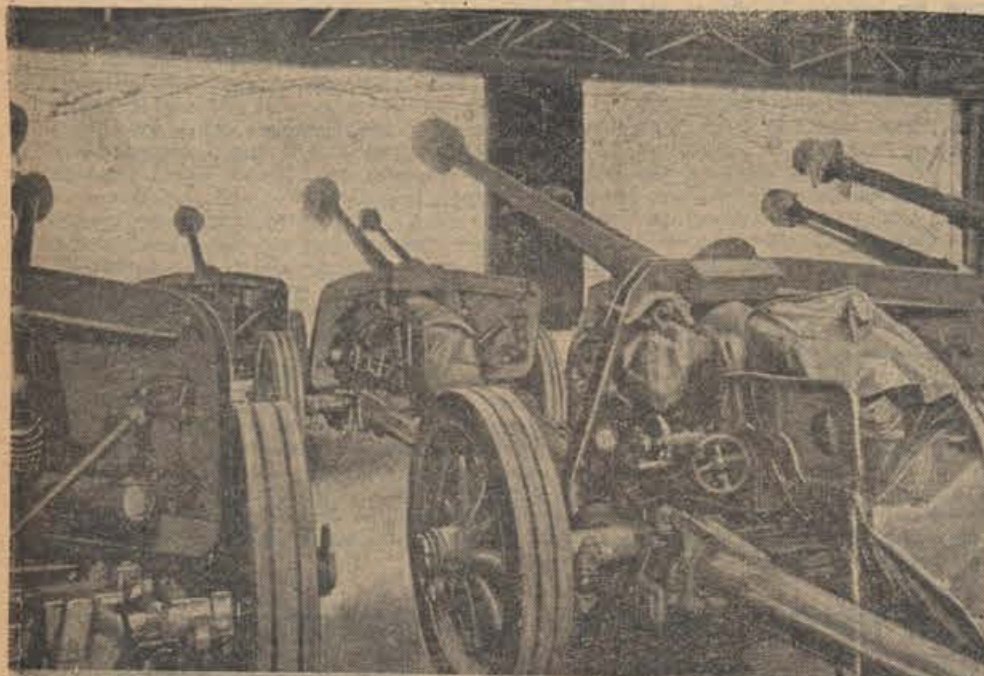

Bild 1
Waffen für die entscheidende Stunde im Westen
In den rückwärtigen Gebieten der Front am Kanal und an der Atlantikküste sind Waffen und Kriegsmaterial aller Art in gewaltigen Mengen angehäuft.
PK.-Kriegsber. Schmidt (Sch).

Bild 2
Vor 80 Jahren wurden die Düppeler Schanzen erstürmt
Am 18. April jährt sich der Tag zum 80. Male, an dem im dänischen Kriege 1864 die preußischen Truppen unter dem Befehl des Prinzen Friedrich-Karl von Preußen das von den Dänen zäh verteidigte Bollwerk der Düppeler Schanzen in Schleswig erstürmten und damit den Krieg entschieden.
Scherl-Bilderdienst-Autoflex.

Bild 3
Kaukasische Freiwillige
Eine Kompanie kommt aus dem Übungsgelände zurück, singend marschieren sie durch den Bois de Boulogne
ff-PK.-Kriegsber. Buyse (At-Sch).

Bild 4
Ein Geschütz und seine Beute
Das Leitwerk eines nordamerikanischen Bombers, dessen Verband in den Mittagsstunden des 17. März in den Donauraum eindrang, wird von der Geschützbedienung, die den Abschub erzielte, zur Batterie gebracht
PK.-Kriegsber. Blaschka (PBZ-Sch).

Bild 5
Kurze Kampfpause in der Abwehrschlacht
In den wenigen Augenblicken, in denen die Abwehrschlacht abflaut, gehen ständig abwehrbereite Posten durch die Grabenstellungen, während die Kameraden sich für kurze Zeit ausruhen und mit einem Stück Brot oder einem Schluck aus der Feldflasche stärken können.
PK.-Kriegsber. Meyer-Wildberger (Sch).

Bild 6
Im befreiten Kowel
Mit unerschütterlichem Mut hielten die Verteidiger von Kowel allen mit großer Übermacht vorgetragenen Angriffen der Sowjets stand, bis die Einsatztruppen den eisernen Ring, der um die Stadt gelegt war, sprengten und die heldenmütige Besatzung befreiten.
PK.-Kriegsber. Etzold (Sch).

Bild 7
Betriebsappell in einem lettischen Werk
Bei einem Betriebsappell in einem lettischen Werk sprach der erste Ritterkreuzträger der lettischen ff-Freiwilligenlegion ff-Standartenführer Voldemar Veiß zu den lettischen Arbeitern.
Scherl-Bilderdienst-Autoflex.

Bild 8
In Kowel nach der Befreiung
Deutsche Schützenpanzerwagen rücken nach Sprengung des Einschließungsringes in die nach härtesten Kämpfen befreite Stadt ein.
PK.-Kriegsber. Etzold (Sch).

Bild 9
Ein Verband sowjetischer Flugzeuge versuchte deutsche Stellungen am Finnischen Meerbusen anzugreifen
Am Kommandogerät einer schweren Flakbatterie beobachten die Männer die anfliegenden Feindbomber.
PK.-Kriegsber. Loßnitzer (AU - Sch)

Bild 10
Angehörige der Indischen Legion, die zusammen mit den deutschen Soldaten in den besetzten Westgebieten bereitstehen, spielen in ihrer Freizeit auch Hockey. Eine bunte Zuschauermenge während des Spieles; deutsche Soldaten neben indischen Legionären.
PK.-Kriegsber. Wette.

Bild 11
In den Straßen von Tarnopol
Die Straßen Tarnopols, das nun schon seit Wochen von seiner Besatzung mit größtem Heldennut gegen die feindliche Übermacht verteidigt wird, tragen die Spuren heftiger Kämpfe. — Unser Bild zeigt einen sowjetischen Panzer, der bei den Straßenkämpfen von unserer Abwehr zerschlagen wurde.
ff-PK.-Kriegsber. Mielke (Sch).

U M N I K M E T O V A L E C

Čim več kuruze!

Izmed rastlin, ki jih pri nas spomladi sejemo in sadimo, bi smeli po važnosti pač prisoditi kuruzi prvo mesto. Temu se bo marsikdo začudil in se bo vprašal: „Kako, ali ni krompir važnejši? Saj se vendar povsod bere in govori o krompirju, kot o najvažnejši kmetijski rastlini?“

Res se tako govori in piše, pravzaprav — se je tako govorilo in pisalo. To pa zato, ker se je kmetijska znanost naprednih dežel zanimala vse do nedavnega samo za krompir: le krompirjeve sorte so gojili in množili, le o obdelovanju krompirja so poučevali kmetovalce in tudi le o vrednosti krompirja za prehrano, za krmo in za industrijo so pisali cele knjige. Zares samo: krompir, krompir...

O kuruzi je kmetijska znanost naprednih dežel molčala. Molčala zato, ker je kuruza v ogromnih pokrajinah kmetijsko takorekoč zaostalih dežel rastla samo od sebe in sama od sebe dajala obilne pridelke. To kmetijsko zaostale dežele, ki so ogromne množine kuruze pridelale, niso vedele, kam s pridelkom. Lastne industrije, ki bi mogla in znala kuruzo industrijsko porabiti, niso imele; pokrmiti je niso mogle vse, četudi je kuruza v teh deželah glavna krma vseh domačih živali, počenši od konja, pa do svinj in perutnine. Kot človeška hrana pa se je smatrala kuruza za manjvredno: očitati komu, da je koruzen kruh, je veljalo vse do nedavna celo v naših krajih kot žalitev in očitanje revščine...

Tako je bilo nekdaž... In dandanes?

Dandanes je kuruza povzdignjena na častno mesto ene izmed najvažnejših kmetijskih rastlin na svetu sploh, vsekakor pa je postala nesporno najvažnejša kmetijska rastlina v Evropi.

Kmetijska veda je namreč v zadnjih časih odkrila, da je kuruza najprimernejša rastlina za napravljanje okisane ali ensilirane krme, pa zato z vsemi močmi pospešuje pridelovanje krmske kuruze.

Prehranjevalna industrija je iznašla načine, kako se iz koruznega zrnja napravi visokovredna hrana za dojenčke in sploh za okrepitev potrebne ljudi. Zato se tudi tovrstna industrija trudi, da pridobi kmetovalce za pridelovanje kuruze v čimvečji meri.

Toda industrija ni odkrila samo izredne vrednosti kuruze za izdelovanje visokovredne hrane; še v veliko večji meri se ji je posrečilo, iz koruznega zrnja, da, celo iz kožuhovine ali ličkanja, izdelovati najraznovrstnejše stvari, — od žganja pa do obleke.

In kat tudi ni za podcenjevati: Kmetijski gospodarstveniki so ugotovili, da daje kuruza od vseh kmetijskih rastlin največji zrnati pridelok na hektar. To so sicer vsi mali kmetovalci in kočarji v prenegosto naseljenih deželah že zdavnaj spoznali in je vsak, ki je imel malo zemlje, pa veliko lačnih ust, prideloval najraje kuruza, da je bilo vsaj koruznih žgancev, če družega ne...

Ker je v zadnjih letih pomen kuruze tako porasel, se ji je dvignila tudi cena. In ker se je hotelo razširiti kuruza kar najbolj, so začeli kmetijski strokovnjaki nemudoma vzgajati nove sorte, ki bi uspevale tudi v krajih, kjer dozda kuruza ni uspevala. To se je tudi posrečilo in dandanes pridelujejo kuruza z uspehom že po vsej Evropi, z izjemo najsevernejših pokrajin in najvišje ležečih gorskih vasi, medtem ko je veljala še pred kakimi desetimi leti kuruza le kot rastlina topllega vinorodnega podnebja.

Tudi v naši deželi nastopa kuruza svojo osvojajočo pot. Medtem, ko vse do zadnjih let kmetje v večini naših krajev sploh niso več sejali kuruze — češ, da se ne splača, ker je ceneje, še za rejo domačih prašičev kupiti hrvaško kuruza —, seje danes kuruza vsakdo, ki premore kak košček sveta. Prav je tako in svetujemo našim kmečkim gospodarjem, da letos posejejo kuruze še več kot lani!

Vendar moramo takoj opozoriti: **Kdor hoče pri nas kuruza z uspehom pridelovati, mora marsikaj vedeti in znati!**

Ze spočetka smo namreč omenili, da kuruza uspeva in daje obilne pridelke v ogromnih predelih starega in novega sveta skoraj sama od sebe, brez posebnega oskrbovanja, brez gnojenja in skoraj tudi brez obdelovanja. Da, tako je v pokrajinah, kjer so podnebni in zemeljski pogoji za kuru-

ruzo najbolj ugodni. V teh pokrajinah je zemlja rodovitna, rahla, črna, naplavljena prst. Podtalna voda sega spomladi in v zgodnjem poletju, dokler kuruza raste, tako visoko, da jo more kuruza s koreninami doseči, a vendar ne tako visoko, da bi bila orna plast zemlje močvirna. Obenem daje sonce v teh krajih že v maju in juniju dovolj toplote, da kuruza lahko bujno in naglo raste. Vsljed bujne rasti kuruza kmalu docela zakrije zemljo in onemogoči plevelu rast, onemogoči pa tudi, da bi se na zemeljski površini napravila skorja. Zato postane tudi vse nadaljnje obdelovanje tal nepotrebno. Poletna vročina pa pospeši tudi zgodnje zorenje kuruze, tako da se ni bati, da ne bi kuruza jeseni dozorela, kar se pri nas večkrat pripeti, če nismo izbrali prave sorte, ali pa, če smo kuruzi narobe gojili.

V tem je namreč vsa umetnost pridelovanja kuruze pri nas: Mi moramo znati, ustvariti kuruzi umetno vse one rastne pogoje, ki so v nekaterih delih sveta že od narave dati; po drugi strani pa moramo gojiti take koruzne sorte, ki so se kar najbolj prilagodile pri nas vladajočim naravnim rastnim pogojem.

Zato je predvsem važno za uspešno pridelovanje kuruze, da posejemo primerno sorto.

Vsak kmetovalec ve, da je kuruze nešteto vrst in zvrsti, od katerih se posamezne ne dajo točno ločiti druga od druge, kajti koruzne sorte se ne prestopajo križajo med seboj in dajejo nove zvrsti, to je, kuruza se v sorti sprevača, kakor temu pojavu po domače pravimo. Da je res tako, se lahko prepričamo, če si ogledamo koruzni pridelok pri povprečnem kmetu, ki se ne peča izrecno z gojenjem kake čiste sorte: med storži so zastopane vse mogoče barve, od čisto bele, pa do zlato-rumene in pisane; stroki so vseh mogočih velikosti in oblik, deloma gosto zbiti, drugi spet naradko posejani z zrnjem. In tudi pri zrnju najdemo vse prehode od drobnega, klenega zrnja pa do velikih „konjskih zob“.

V vsakdanjem praktičnem življenju je torej pri nas težko, govoriti o kaki čisti koruzni sorti. Vendar moramo vedeti, da je naša domača koruzna mešanica sort nastala iz treh glavnih vrst kuruze, ki so:

a) Drobna rumenozrnata kuruza, ki ima prav kratko rastno dobo, pa je zato zgodaj zrela, če jo spomladi zgodaj sejemo; pri nas je poznana ta sorta pod imenom „činkvantin“. Ta sorta ima šibkejšo rast in male, gosto zbite storže, moka je rumena in zelo okusna. Ker ima kratko rastno dobo, lahko sejemo činkvantin tudi tam, kjer druge sorte več ne dozorevajo, ali pa — v ugodnih podnebnih razmerah — celo kot drugi pridelok, za zgodnjim krompirjem ali pa za ječmenom.

b) Navadna okroglozrnata kuruza, ki ima srednjedolgo rastno dobo. Pri nas sejemo to kuruza za pridobivanje zrnja, v zelo mrzlih krajih s kratkim poletjem pa tudi kot krmsko kuruza. Zrnje je različnih barv, moka bela, rast srednjebuja.

c) Podolgastozrnata pozna kuruza ima najdaljšo rastno dobo, zato pri nas le v toplih letih dozori; pri nas jo zato navadno sejemo le kot krmsko kuruza za zeleno krmljenje in ensiliranje, a v mnogih deželah tvori glavni pridelok kuruze sploh. Zrnje pri nas ne daje kaj prida moka, ker je pač naše podnebje za to kuruza prehladno, da bi moglo zrnje postati kleno. Rasti je ta kuruza, ki jo pri nas navadno imenujemo „konjski zob“, zelo bujna, zraste do 3 m visoko.

Iz teh podatkov o svojstvih posameznih koruznih sort bo vsak prevdaren kmečki gospodar spoznal, kakšno kuruza bo izbral za seme: tam, kjer kuruza nerada dozori, bo kmetovalec pazil, da bo izbral za seme storže, ki so docela dozoreli, kar poznamo po tem, da so do konca z zrnjem zadevani; izbral bo predvsem manjše, drobne, a gostozrnatke stroke; nasprotno pa bo kmetovalec, ki hoče v ugodnem podnebjem doseči visok pridelok, izbral za seme kuruza z velikimi storži in debelimi zrnjem; za zeleno krmljenje in za polnjenje silosov pa bomo sejali predvsem „konjski zob“, ako imamo seme na razpolago, in če ne, bomo v ta namen uporabili navadno okroglozrnato kuruza, nikakor pa ne činkvantina, ker ima ta prešibko rast, da bi nam dal obilno zelene krme.

Razen pravilne izbire sorte, je za uspešno pridelovanje kuruze predvsem važno, da znamo zanjo

zemljo pravilno pripraviti in pogojiti.

Velikega pomena je že to, da-li postavimo kuruza v kolobarju ali plodoredu na pravo mesto. Najbolje uspeva kuruza za deteljo, ki pušča za seboj rahlo, čisto zemljo in velike zaloge dušika v tleh. Prav tako, kot detelja, prija kuruza kot predsadež seveda tudi lucerna, grašica, nizki fižol, inkarnatka itd. — torej metuljnice sploh. Tudi na ajdišče je dobro sejati kuruza, prav tako tudi za strniščno repo, ki obe puščata zemljo rahlo in čisto. Nikdar pa ne smemo sejati kuruze na ovsišče, niti ne na njivo, na kateri smo lani pridelovali pesu, ali korenje, ali lan. Vse te rastline namreč zemljo zelo izčrpajo, kuruza pa zahteva rodovitno, s hranilnimi snovmi založeno zemljo.

Toda za kuruza ni dovolj, če je zemlja rodovitna. Kuruza moramo tudi neposredno pred seboj obilno pognojiti s hlevskim gnojem. Ako tega nimamo, si v silo lahko pomagamo z zelenim gnojenjem, to je, s tem, da podorjemo ozimno grašico, ali pa inkarnatko.

Če gnojenje z umetnimi gnojili ni izvedeno ali v premali meri, moramo kuruza pognojiti tudi z umetnimi gnojili. In sicer raztrsimo Thomsova žindro (vsaj 300 kg na 1 ha) ter kalijevo sol (400 do 500 kg) že pred setvijo, takoj po sveže zoranah brazdah, preden jih prevlečemo z dušičnatimi umetnimi gnojili (Kalksalpeter itd), ki so hitro topljiva (apneni dušik ne spada med te!), pa je najbolje gnojiti kuruza šele, ko je že ozelenela, „na glavo“, kot pravimo. Seveda moramo paziti, da trosimo v tem primeru gnojilo med vrste ne pa na koruzne rastline, kajti te bi gnojilo ožgalo! Na 1 ha potrebujemo okoli 200 kg hitrotopljivih dušičnih gnojil.

Nadalje je važno, da kuruza pravočasno in pravilno posadimo.

Kuruza klije šele, ko je zemlja tudi v globčini že primerno topla. Kot najmanjša za kaljenje potrebna zemeljska toplina se pri kuruza navaja 8 do 9°C. Zato sadimo kuruza šele, ko se je zemlja spomladi zadosti ogrela — navadno h koncu aprila. Prav tako važno je, da sejemo kuruza le v suho zemljo.

Največja napaka pri sajenju in setvi kuruze je, sejati in saditi jo v mokro, mrzlo in blatno zemljo. S tem si že v naprej onemogočimo dober pridelok! Posebno škodljivo je to seveda še v težki zemlji! Zato: počakajmo raje, da se zemlja po dežju spet osuši in segreje, pa šele nato sejemo in sadimo kuruza nanjo!

Prav tako napačno je, kuruza pregloboko saditi! Kdor seje kuruza s strojem, ga naj ne oteži preveč, da ne bo setev pregloboka! Se bolj pa mora paziti, kdor sadi kuruza z roko. Kuruza naj ne bi prišla globlje kot 5 cm v rahli in 3 cm v težki zemlji.

Kako na gosto sadimo kuruza, je seveda odvisno od načina obdelovanja in od sorte. Kdor okopava kuruza z vprežnim okopalnikom, mora pustiti med vrstami najmanj 60 cm. Razdalja rastlin v vrsti pa znaša pri šibkorastočem činkvantinom okoli 20 cm, pri navadni kuruza okoli 25 in pri bujno rastočih poznih sortah 30 do 35 cm. Pregosto sajenje kuruze ima za posledico, da ostanejo storži majhni in da ne dozori, posebno pri poznih sortah ali v neugodnem podnebjem.

Računa se pri strojni setvi na hektar približno 60 kg semena, pri ročnem sajenju do 40 kg.

Nekateri namakajo kuruza za seme nekaj dni pred sajenjem v mlačno vodo, da se napne in hitreje vzkali. Ako sadimo bolj pozno, to je ob času, ko je zemlja že topla, tako, da lahko kuruza v zemlji takoj naprej kali, se to zelo obnese; če pa sadimo kalečo kuruza v mrzlo zemljo, največkrat sploh ne vzkal. Nekateri dolžijo pomladansko slano, češ, da je kuruza pozebla, toda to navadno ne drži, kajti slana sicer opali mlade lističe, ne uniči pa koruzne rastline same, ako so tla samanešabi topla — uniči pa kuruza mrav v zemlji sami!

Priporočljivo je, namočiti kuruza pred setvijo ali sajenjem v „Morkit“, ki odganja vrane, da kuruze ne poberejo z njive. Navodilo za uporabo je priloženo zavitkom.

Se na nekaj moramo opozoriti pri setvi oziroma sajenju: Malokateremu kmetovalcu je znano, da ima koruzna rastlina dvojne cvete, to je moška cvete v takozvanem latu na vrhu rastline in ženske cvete v takozvanih laskih vrh storžev. Vsak lasek je cvet zase in kolikor laskov se oplodi, toliko zrn nastane v storžu.

Kuruza se oplodi tako, da veter zanaša cvetni prah z latovja ene rastline na laske storžev druge rastline. Če je torej kuruza pregosto posajena ali

prebujno razvita, se večkrat zgodi, da cvetni prah ne more do laskov, ker ga listi nad storži predstrezajo. Iz istega vzroka bi bilo pravzaprav najboljše, če bi sadili koruso v kvadratni zvezi, ker bi imela rastlina tako od vseh strani enako možnost opravičevanja. Radi prednosti, ki nam jih nudi vprežno obdelovanje, se sicer na to ne oziramo, pač pa moramo paziti, da ne sejemo ali sadimo koruso pregosto.

Pod obdelovanjem korusa razumemo predvsem rahljanje zemlje in čiščenje plevela. Nekateri branajo korusne nasade že, preden korusa vzklje, s lahko mrežno brano (Netzgege), posebo, če je setev dež zapral. Po vzkalitvi pa korusa ne smemo braniti, marveč kar največkrat okopavati. Od vseh kmetijskih rastlin nam je korusa za rahljanje zemlje najbolj hvaležna. Menda pa ni treba povdarjati, da smemo okopavati in rahljati zemljo samo ob suhem vremenu in pri suhi, nikdar pa ne ob mokri zemlji. Nadalje moramo paziti, da rahljanje zemlje samo poškodovani, oziroma bi jih sproti uničili!

S primernim okopalnikom se rahljanje zemlje najlepše izvršuje. Med rastlinami v vrsti moramo seveda s motiko še nekoliko popravljati, obenem pa odstranjujemo pregoste rastline. To delo moramo dovršiti preden preseže korusa 30 cm višine.

Kar se tiče osipavanja korusa, se nekateri strokovnjaki zavzemajo za, drugi pa so proti okopavanju. Morda je to odvisno od tega, koliko je v zemlji vlaga na razpolago; na mokrotnih tleh bi bilo najbrž osipavanje umestno, a na lahkkih, suhih zemljah zna celo škodovati. — Morebitna stranska stebila je treba odstranjevati.

Za krmo sejemo koruso pozneje — koncem maja, pa tudi še v juniju in v ugodnih podnebni razmerah s uspehom še do konca julija, na žitno strnišče.

Krmsko koruso sejemo bodisi čisto, ali pa v različnih mešanicah, kar je pravzaprav bolj priporočljivo, ker je krma iz take mešanice večje vrednosti, pa tudi pridelek je bolj zanesljiv.

Če sejemo krmsko koruso samo zase, jo sejemo navadno tudi v vrstah, vendar bolj na gosto in astilin v vrsti ni treba prerediti. Kar smo povedali glede priprave zemlje in gnojenja pri korusi v splošnem, velja tudi za krmsko koruso. Vendar je treba manj okopavanja, ker v ugodnem slučaju korusa že po par tednih zakrije zemljo.

Pri čisti setvi potrebujemo za 1 ha posetve vsaj 100 kg semena, če sejemo koruso v krmske namene v vrstah, če pa sejemo na široko, seveda primerno več. Opozoriti pa moramo, da je pri setvi na široko potrebno, da koruso vsaj enkrat tudi ročno okoplamo: s okopalnikom je okopavati ne moremo, brez okopavanja pa je tudi ne smemo pustiti. Pametneje pa je, pri setvi na široko sejati namesto čiste korusa kako primerno krmsko mešanico, kot so n. pr.: korusa s grašico, korusa s ovsmo in grašico, mešanica grašice, graha, ovsu in korusu itd.

Take mešanice, kakor tudi samo čista sejena krmska korusa dajejo že po dobrih dveh do treh mesecih po setvi obilno košnjo za sveže krmiljenje; za polnjenje silosov pa uporabljamo navadno čiste korusne nasade prav poznih in bujnorastnih sort, ki jih požanjemo tik, preden začnejo storži zoreti. Na tak način dobimo namreč največji pridelek zelene snovi s njive.

Zeleti bi bilo, da bi letos sejali čim več korusa, ne samo za pridelovanje krmu, marveč tudi za krmo prav vsi naši kmečki gospodarji, tudi oni, ki doslej tega načina pridobivanja krmu niso bili navajeni. Prosimo vas letos, da poskusite — in prepričani smo, da vas drugo leto ne bo treba več prositi, ker boste videli uspeh!

× Pогоzdovanje Turčije. V Turčiji so v teku časa z nesmotreno gozdarsko politiko tako izropali svoje gozdove, da izkazuje Turčija samo še 13% vsega ozemlja kot gozd. Turški gozdarski minister je te dni izjavil, da bo morala Turčija najnu razširiti svojo minimalno gozdovno ploskev za 20%. Mestne uprave bodo morale pogoditi na svojih arealih najmanj 5 kvadratnih kilometrov gozdov.

× Umetni kofein. Medžarski kemijski industriji je uspelo izdelati sintetični ali umetni kofein, ki se nahaja naravno sicer v zrnih prave kave. Ta preparat ima baje vse dragocene lastnosti prave kofeina in ga. bodo že v kratkem spravili na trg.

VINOGRADNISKI IN SADIJARIJSKI KOTIČEK

F. R u d l

Začetek novega vinogradništva na Spodnjem Stajerskem

Poleg na novo ustanovljenih viničarskih šol je imela Deželna vinarska in sadijarska šola v Marburg-u velik delež pri dvigu vinarstva. To se ni zgodilo samo potom šolanja mladine, neqo je bil po smrti direktorja Kalmann-a, zlasti ravnatelj Franz Zweifler, bivši vinarski potovalni učitelj v Geisenheim-u tisti, ki je uvedel v kletarstvu fundamentalne nove smernice v postopanju z vinom, v kletarstvu do stekleniške zrelosti itd. Lahko se reče, da je dalja Zweifler-jeva ravnatelj-ska perioda itajerskemu vinarstvu celo vrsto najodličnejših praktičnih vinogradnikov za vse obratne velikosti. Lepe zasluge si je pridobil tudi nekdanji deželni potovalni učitelj za vinarstvo in sadijarijo na Spodnjem Stajerskem, Johann Belle, ki je tudi pozneje kot ravnatelj Deželne kmetijske šole v St. Georgenu a. d. Südbahn (sedaj Anderburg) zapustil s svojim izrednim teoretičnim in praktičnim znanjem na lico mesta pri naših kmetih globoke sledove svojega uspešnega delovanja. Bil je sovražnik kričevih predavanj ter je zadovoljeval le znanja potrebne prave interese.

Razen Stajerske hranilnice so si pri dviganju spodnještajerskega vinarstva paralelno in istočasno pridobili zaslug tudi bolj situirani lastniki vinogradov. Tu je bil n. pr. Rudolf Franz Wiber iz Pettau-a, ki je absolvirал visoko šolo za vinarstvo v Montpellier-ju v Franciji, omeniti pa je treba tudi vinogradnike Kaiser und Fürst v Pettau-u, Max Uhm-a in Franz Michelsch-a v Sauritschu, Clotar Bouvier-ja v Oberradkersburg-u, Kleinoschegg-a v Graz-u in Luttenberg-u, Nemški viteški red, barona Pongratz-a v Großsonntag-u in Dornau-u, Firmo Fischerauer v Luttenberg-u, grofa Wurmbrand-a, vlastelinstvo Friedau, grofa Mera-na v Pickern-u, tvrdki Scherbaum in Tschelligi v Marburg-u, vinogradnike Pfirmer, Schmiderer, dr. Kokoschinegg v Mariboru, Stieger v Windschfestriz-u itd. Vsi ti in še mnogi drugi spodnještajerski vinogradniki so si uredili vzorne nove nasade ter tako omogočili nov dvig našega vinogradništva.

Leta 1892, ko še ni bilo nikakih ameriških podlag, in je bil uvvoz letih radi nevarnosti nove infekcije s filoksero od državnih oblasti prepovedan, je Stajerska hranilnica naročila treno seme naravnost iz Amerike. Tu je šlo zlasti za sledeče vrste: *Vitis Riparia*, *Vitis Rupestris*, *Vitis Aestifolia*, *Vitis Cordifolia*, *Vitis Solonis* itd.

Seme je dobro skalilo, vendar takrat še ni bil znan Mandelov zakon o podedovanju, razen tega ni bilo praktičnega strokovnjaka, ki bi bil zamo-gel izvesti pri teh semenjakih takozvano individualno izbiro. Te semenjake so kratkoma-lo posadili v vinograde, jih cepili ter pograbili. Na ta način je nastal nov nasad, ki je po par letih zopet izkazoval nove vrzeli. Tudi kratkatne vrste trte Riparia se niso obnesle. To je veljalo zlasti za vrsto Riparia Sauvage Moj oče kot upravitelj vinogradov Stajerske hranilnice v okrajih Pettau in Friedau, se je nato odločil za vrsti Rupestris Monticola in Rupestris Mentalica, dokler niso pozneje selekcionirana Riparia Portalis, Rupestris Goethe št. 9 in Aramon Rupestris izrinile ostale podlage, med drugimi tudi vrsto Solonis. Več o tem je razvidno iz brošure »Rebkulturen der Steiermärkischen Sparkasse in der Steiermark, Selbstverlag der Steiermärkischen Sparkasse in Graz 1910«. V poslovnem poročilu, ki ga je napisal upravitelj Franz Rudl ml., je govora o selekciji posameznih evropskih produkcijskih sort, o produkcijskih količinah ter njih kakovosti.

Vprašanje podlag bo igralo tudi v bodoče važno vlogo, zlasti tam, kjer sta Riparia ali Rupestris zemljo že utrdili in kjer naj bi se izvršila sprememba podlag. Doslej so imeli vinogradniki s selekcionirano vrsto Riparia x Berlandieri x Kober 5 BB dobre uspehe. Državne trsničarske postaje so sprejele tozadevno nadaljnje naloqe. Mnogi strokovnjaki čakajo z napetostjo na rezultate uspešne vzgoje.

Vračajoč se k prvotnim novim nasadam, omenjam spomin, ko sem — jedva odrasel ljudski šoli — na vzpodbudo Stajerske hranilnice spremljal gospoda Max Straschill-a in Sima iz Rann-a pri Pettau-u na študijsko potovanje v Wisell k vinogradom gospoda Ballona in Malusa. Trte so bile tako bujne in obilno grozdje je bilo tako lepo, da smo se vrgli v Halozah z dvojno vnemo na riganje in sajenje novih trt. Uspeh tudi ni izostal. Nove trte so bile že v prvem letu visoke en do dva metra in v tretjem letu so že rodile.

Po letu 1905. smo imeli že polni pridelek Leto 1908. je bilo rekordno leto v množini in kakovosti. Takrat so po zanesljivih podatkih vrgli: Zlahtnina do 148 hektolitrov na hektarju pri 16—18 odst. sledkorja, Mosler do 131 hektolitrov na hektarju

Dr. F. J. Lukas:

Ausscheiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch (Nemščina za odrasle metodično in praktično)

67. Stunde.

1. Wovon sprichst Du?
2. Von Dir!
3. Von mir aus können Sie kommen.
4. Von morgen an wirst Du mehr arbeiten.

Vor (wo? wann?)

1. Ich warte vor dem Hause.
2. Vor drei Uhr komme ich nicht.
3. Heute vor sechs Wochen war ich in B.
4. Kommen Sie knapp vor der Abfahrt des Zuges.
5. Gebt mir was zu essen, ich sterbe vor Hunger!
6. Mit warmen Kleidern schützt man sich vor Kälte.

Zu.

1. Kommen Sie zu mir!
2. Wann geben Sie zu Bett?
3. Der Hunger ging von Tisch zu Tisch.
4. Wann ist die Vorstellung zu Ende?
5. Von Zeit zu Zeit schrieb er mir.
6. Wir sahen uns zum ersten Mal.
7. Wir sind jeder zur Hälfte beteiligt.
8. Ich mache Ihnen das zum Geschenk.
9. Er ist zu allem fähig.
10. Ich wünsche Ihnen alles Gute zum Geburtstag.

Od, o, raz, z, s

1. O čem govoriš?
2. O tebi!

3. Zaredi mene lahko pridete.
4. Od jutri naprej ne boš več delal.

Pred, iz, od

1. Čakam pred hišo.
2. Pred tretjo uro ne pridem.
3. Pred šestimi tedni sem bil v B.
4. Pridite tik pred odhodom vlaka.
5. Dajte mi kaj jesti, umiram od lakote!
6. S toplimi oblekami se varujemo pred mrazom.

k, h, do, za, o, ob, po

1. Pridi k meni!
2. Kdaj greste spat?
3. Pes je hodil od mize do mize.
4. Kdaj se konča predstava?
5. Včasih mi piše.
6. Videla(i) sva (smo) se prvič.
7. Udeležena sva vsak do polovice.
8. To vam podarim.
9. Vsega je zmožen.
10. Za vaš god vam voščim vse dobro (najboljše).

Durch.

1. Durch vieles Arbeiten kam er zum Ziel.
2. Der Stein flog durch das Fenster.
3. Der Fluß floß durch die Stadt.
4. Ich habe es durch ihn erfahren.
5. Verständigen Sie mich durch einen Brief.
6. Wir waren durch und durch naß.

Dan Wehrmannschaft-a organizacije Steirischer Heimatbund v Marburg-u,

ki se vrši v okviru prireditve tretje obletnice vrnitve Spodnje Štajerske Veliki Nemčiji, dne 22. in 23. aprila 1944, s sledečim dnevним redom:
V soboto, dne 22. aprila 1944:

Ob 18. uri **KONCERTI** na sledečih trgih: Adolf-Hitler-Platz, Sophienplatz in Friedrich-Ludwig-Jahn-Platz, kjer svirajo godbe Wehrmannschaftsstandarte Marburg-Stadt.
Ob 19. uri proslava v slavnostni grajski dvorani.
Ob 20.30 uri tovariški sestanek v restavraciji »Burgkeller«.

V nedeljo, dne 23. aprila 1944:

Ob 6. uri budnica, ki jo svirajo godbe Wehrmannschafta.
Ob 8. uri položitev venca v Heldenhainu po Gauleiter-ju.
Ob 9. uri velezboborvanje na Adolf-Hitler-Platzu s slavnostnim izročanjem zastav 88 Wehrmannschaftssturmom. Pri tem bo govoril Gauleiter Dr. Uiberreither.
Ob 10.30 mimohod formacij na Tegetthoffstraße.

MALE VESTI

* Gauleiter je obiskal južni del Spodnje Štajerske. Na apelu Parteigenossov v Trifail-u se je zahvalil za dosedanje delo ter osebno izročil odklikovanje tistim, ki jih je odlikoval Führer. Istotam si je ogledal tudi glasbeno šolo ter prisostvoval sinfonijskemu koncertu. V Ratschach-u, Gurkfeldu in Rann-u je pa imel sprejemne dneve, kjer so mu tamkajšnji nemški naseljenci lahko izražali svoje želje.

pri 21—23 odst. sladkorja, Silvaner do 92 hektolitrov na hektarju pri 22—26 odst. Kölner do 82 hl na ha pri 18—20 odst. sladkorja, Ruländer do 78 hl na ha pri 20—24 odst., Portugieser do 74 hl na ha pri 17—18 odst., Welschriesling do 67 hl na ha pri 21—23 odst., Burgrunder, bell, do 67 hl na ha pri 18—24 odst., Traminer do 60 hl na ha pri 20—25 odst., Muskateller do 40 hl na ha pri 18—24 odst. in Rheinriesling do 38 hl na ha pri 18—24 odst. sladkorja.

Predstojajo številke so iz leta 1908. Preračunano so iz skupnega pridelka 21 posestev v velikosti 67.3 hektarjev ali približno 116 oralov. Na teh posestvih je lanskega leta zraslo okrog tisoč polštartinov vina. Tu so bili vračunani tudi manj vredni in slabotni vinogradi z mešanimi sortami, ki so se nahajale v vinogradih Štajerske hranilnice, ki so bili takrat pod mojim upravitelstvom.

Iz gornjega je tudi razvidno, da je bil Rheinriesling v pogledu na količino na najnižjem mestu. Vzrok je iskati v tem, da so bili novi nasadi te sorte še zelo mladi, trte pa niso bile selekcionirane, kajti, sicer bi bil pridelek brezpogojno enak Ruländer-ju in Traminer-ju ali pa bi bil njune rezultate celo prekosil.

* Gauleiter je počastil žrtve letalskega napada. Dostojnega pogreba, ki se je vršil v Rann-u, ko so pokopali 17 oseb, ki so jih umorili anglosaški letalci, se je osebno udeležil tudi Gauleiter. Svoj nagrobni govor je zaključil z ugotovitvijo, da nam bo naša notranja moč in neupogljiva volja prinesla zmago.

* Gauleiter dr. Uiberreither kot boter. Pri Standesamt-u St. Lambrecht, Kreis Murau, so imeli skromno slavnost. Obhajali so rojstvo male Sigrid Hoffer, hčerke lani padlega Gauschulungsleiter-ja Dr. Heinrich Hoffer-ja, kateri sta bila Gauleiter Dr. Sigfried Uiberreither in njegova soproga botra. Materi novorojenčka, ki je v času, ko je oče tega otroka žrtvoval svoje življenje za domovino, bila v blažovoljenem stanju, je Gauleiter izročil Führer-jevo odlikovanje Ehrenkreuz. To je častni križ nemških mater.

* Großadmiral Raeder 50 let vojak. V nedeljo, dne 16. aprila, je praznoval Admiralinspekteur vojne mornarice Velike Nemčije, Großadmiral Raeder svoj 50letni vojaški jubilej. Redki so slučaj v vojaškem življenju, da praznuje jubilat ta svoj dan v aktivni službi. Großadmiral Raeder, ki je vstopil leta 1894 kot mornariški kadet v takratno cesarsko mornarico, ima že danes svoje odkazano mesto v zgodovini nemške mornarice. Tirpitz je bil graditelj nemškega brodovja, Raeder pa je njega obnovitelj. V par letih je pripravil Führer-ju novo nemško mornarico tako, da je postala udarni instrument. Führer je priznal njegove velike zasluge 1. aprila 1939 o priliki splovljenja bojne ladje Tirpitz s tem, da ga je povišal v čin Großadmirala. Dvoje viškov označuje življenje Großadmirala Raeder-ja. Kot šef štaba poveljnika izvidniških pomorskih sil je stal takratni Korvettenkapitän Raeder v bitki pri Skaqerraku

ob strani Admiralala Hipper-ja na poveljniškem mostu admiralske ladje »Lützow«. Mladi šef štaba je dajal svojemu admiralu nasvete, ki so vidno doprinesli k temu, da je postala bitka pri Skaqerraku slaven list v zgodovini nemškega vojnega brodovja. Sredi bitke se je podal Raeder z Admiralom Hipper-jem s težko poškodovane bojne ladje na torpedovko, od koder sta vodila vpstavo velikih in malih križark. Drugi višek v vojaškem življenju Großadmirala Raeder-ja je bila uspešna vpstava nemškega vojnega brodovja pri zasedbi Norveške leta 1940, ko je nemško brodovje z bliskovitim dejanjem prehitelo premoč anglo-francoskega nasprotnika. 15 let je poveljeval Großadmiral Raeder nemškemu vojnemu brodovju, dokler ga Führer pred letom dni, ko je dosegel 67 leto svoje starosti, ni imenoval Admiralinspekteur-jem vojne mornarice. Vojna mornarica in nemški narod se spominjata s hvaležnostjo njegovega velikega prizadevanja za nemško pomorsko oborožitev in nemško zmago.

* Velikanski uspeh zbirke v letu 1943/44. Celotna zbirka za Kriegs-Winterhilfswerk v letu 1943/44 je nabrala 1.595.743.508,34 RM. Porast napram lanskemu letu znaša 32%. Medtem ko se v sovražnih deželah vrstijo stavke delavstva in strankarski boji, lahko v Nemčiji podajamo javnosti to ponosno poročilo. Nobenega dvoma ni, da pomenijo te številke vse presegaajoče priznanje nemškega ljudstva, da zaupa svojemu Führer-ju in njegovemu vodstvu.

* Smrtna kosa. Preseljenec iz okraja Rann, gospod Paul Rostochar, ki živi v preseljeniškem taborišču v Sternberg-Neumark-u, Bezirk Frankfurt a. d. Oder, nam je poslal pismo sledeče vsebine: »Dne 8. aprila t. l. je po dolgi in mukopolni bolezni preminul preseljenec Feliks Radanowitsch, star 73 let, bivši mesar in posestnik v Rann-u. Pokojni je bil vsestransko priljubljen mož, ki je vse do zadnjega voljno opravljaj vsako delo. Njegovo smrt obkrojuje v preseljeniškem taborišču njegova žena, na Spodnjem Štajerskem pa množičevini sorodniki, ki ga bodo s prijatelji in znanci vred obdržali v najlepšem spominu.«

* Strašna smrt neprevidnega dekleta. Preteklo soboto popoldan se je odigrala o občini Koglhof pri Birkfeldu strašna nesreča. Večja skupina šolskih otrok je šla mimo nekega mlina ter se medpotoma igrala v vsej razposajenosti. Enajsetletna učenka Adelmann je nenadoma skočila iz omenjene skupine ter je stopila na mlinsko kolo. Kolo se je mahoma obrnilo in dekle je padlo tako nesrečno med zobove prenosa, da mu je takoj odtrgalo levo roko in levo nogo. Obenem je zadobil otrok se notranje poškodbe in pretres možganov ter je obležal v nezavesti v potoku. Otroka so prepejali po prvi zdravniški pomoči na kirurški oddelek univerzitetne klinike v Graz, kjer je pa kmalu nato izdahnul.

Für.

1. Ist dieses Buch für Sie oder für mich?
2. Für wen halten Sie mich?
3. Für sein Alter ist er noch sehr dumm.
4. Wiederholen Sie Wort für Wort.
5. Ich halte es für meine Pflicht.
6. Ich danke Ihnen dafür!
7. Ich habe das Buch für drei Mark verkauft.
8. Für wieviel verkaufen Sie das Haus?

In (wann? wo? wohin?)

1. Er lebt in einer Stadt in Deutschland.
2. Ich gehe ins Theater (ins Kino).
3. Im Winter (im Sommer, im Herbst, im Frühling).
4. In der Absicht.
5. Ich bin im Begriffe.

Mit (Begleitung? Werkzeug? mit wem? womit?)

1. Kommst Du mit mir?
2. Ich schreibe mit der Feder.
3. Er sprach mit lauter Stimme.

skozi, zaradi, po, s

1. Radi množega dela je dosegel cilj.
2. Kamen je letel skozi okno.
3. Reka je tekla skozi mesto.
4. Zvedel sem po njem.
5. Obvestite me s pismom (pismeno).
6. Bilh smo docela premočeni.

za.

1. Ali je ta knjiga za vae ali zame?
2. Za koqa me imate?
3. Za njegovo starost je še zelo neumen.
4. Ponovite besedo za besedo (dobesedno).
5. Smatram za svojo dolžnost.
6. Za to se vam zahvalim! (hvala vam!)

7. Knjigo sem prodal za tri marke.
8. Za koliko kupite hišo? Koliko daste za hišo?
v, na (kđaj?, kje?, kam?)

1. Živi v nekem mestu v Nemčiji.
2. Grem v gledališče (v kino).
3. Pozimi (poleti, jeseni, spomladi).
4. V namenu.
5. Nameravam.

S, z (sprejemstvom? orodjem? s kom? s čim?)

1. Ali greš z menoj?
2. Pišem s peresom.
3. Govoril je glasno.

Ein Haus wird gebaut.

Wer ist beim Bau eines Hauses beschäftigt?
Beim Bau eines Hauses sind beschäftigt:

1. der Baumeister
2. der Architekt
3. der Polier
4. der Maurer
5. der Zimmermann
6. der Tischler
7. der Schlosser
8. der Glaser
9. der Hafner
10. der Maler
11. der Anstreicher
12. der Dachdecker
13. die Hilfsarbeiter
14. der Spengler

Zidamo (gradimo) hišo.

Kdo je zaposlen pri gradnji (zidanju) hiše? Pri gradnji hiše so zaposleni:

1. stavbenik
2. graditelj, arhitekt

3. polir, zidarški vodja
4. zidar
5. tesar
6. mizar
7. ključavničar
8. steklar
9. pečar, lončar
10. slikar
11. plekar
12. krovec
13. pomožni delavec
14. klepar

Was jeder macht:

1. Der Baumeister (der Architekt) macht den Plan.
2. Der Polier beaufsichtigt die Maurer.
3. Der Maurer baut das Haus.
4. Der Zimmermann macht den Dachstuhl.
5. Der Tischler macht die feineren Holzarbeiten (er legt auch die Fußböden).
6. Der Schlosser macht die Schlösser und Schlüssel.
7. Der Glaser setzt die Fenster ein.
8. Der Hafner setzt die Ofen.
9. Der Maler malt die Zimmer aus.
10. Der Anstreicher streicht das Haus an.
11. Der Dachdecker deckt das Dach.
12. Der Spengler befestigt die Dachrinne.

Kaj naredi vsak izmed teh:

1. Stavbenik (arhitekt) napravi načrt.
2. Polir nadzoruje zidarja.
3. Zidar zida hišo.
4. Tesar naredi ostriže.
5. Mizar naredi finejše lesne izdelke (položil tuč tla).

* Spodnja Stajerska je ozko povezana z Reichom. Kakor v vseh Ortsgruppah Spodnje Stajerske, tako so za tretjo obletnico vrnitve Spodnje Stajerske Veliki Nemčiji priredili tudi v Pettau-u veliko zborovanje, na katerem je govoril Bundesführer Steindl. Po dohodu zastav je v imenu obeh Ortsgrupp in Pettau-a, Pg. Mauschwitz, otvoril veleshod ter se lepo zahvalil za svoječasno osvoboditev Spodnje Stajerske ter kot govornik zborovalcev podal izjavo nezlomljive zvestobe do Führerja. Nato je govoril Bundesführer Steindl večfoločglavi množici o vseh problemih sedanosti ter o zahtevah, ki rastejo iz istih. Izhajajoč iz celotnega položaja je podal obsežen pregled o sedanji politični in vojaški situaciji. Temu je sledila obravnavna problemov, nanašajočih se posebno na Spodnjo Stajersko kot obmejno deželo. Bundesführer je podal bilanco dosedanjega triletnega dela na osnovi, ki so ga izvršili možje in žene. Častno se je spomnil vseh junaških Spodnještajercjev, ki stojijo ramo ob ramo z ostalimi sonarodnjaki iz vseh krajev prostrane Velike Nemčije ter branijo svojo skupno domovino in njeno svobodo, kakor tudi kmetov in delavcev, ki s svojim delom prispevajo k zmagi. Bundesführer je zaključil svoj govor s pripombo, da zahteva čas jasne fronte, za tiste, ki mislijo, da stojijo lahko ob strani, pa ni prostora.

* Triletnico vrnitve Spodnještajerske Reichu so, kakor povsod, tudi v Kreisu Cilli dostojno proslavili. V vseh Ortsgruppah so bile prireditve, višek je pa doseglo mesto Cilli, ki je izvedlo bogat spored. Na veleshodu je govoril Kreisführer Dorfmeister.

* Velezborovanje v Marburg-u. Dne 14. aprila so se v dvorani Heimatbund v Marburgu sestali štabi Ortsgrupp Kreisa Marburg-Stadt, kakor tudi Kreisstab, da se spomnijo tretje obletnice osvoboditve Spodnje Stajerske. Uvod je napravilo sviranje godbe Wehrmannschaft-a. Sledilo je poročilo Bundesführerju, naker je Führungsamtsleiter Pg. Lackner otvoril zborovanje ter omenil pomen sestanka in dneva. Sledilo je skupno petje pesmi „Hoch vom Dachstein an“, kot spomin na dan, ko je pred tremi leti Gauleiter in Reichsstathalter prvič govoril prebivalcem mesta Marburg. Kreisführer Strobl se je spomnil že opravljenega in še čakanečega dela. Počastitvi za domovino padlih je sledila Kreisführerjeva ocenitev obnovitvenega dela na Spodnjem Stajerskem. Nato je nastopil, burno pozdravljen, Bundesführer Steindl, se vsem zahvalil za dosedanje storitve ter izrekel posebno priznanje Kreisführerju Stroblu in Oberbürgermeisterju Knaus-u, ki je v času Strobl-ove vojaške službe vodil Kreis. Steindl je nato še naslikal podobo vojne v posameznih časovnih razdobjih ter jasno orisal visoke naloge obmejne Spodnje Stajerske. Počastitev Führerja je tvorila zaključek prireditve.

* Zborovanja v Kreisu Marburg-Land. Obletnico osvoboditve Spodnje Stajerske so vse Ortsgrupp obhajale s shodi, na katerih so govorniki podali poročila o storitvah nacionalsocializma v letu treh let.

* Ortsgruppi Kranichsteid in Golddorf (Kreis Pettau) sta na dan proslave tretje obletnice osvoboditve Spodnje Stajerske otvorili svoji novo urejeni Dorfmashinenhalli.

* Ukrepi zoper družinske pripadnike sovražnikov države na Spodnjem Stajerskem. Verordnungs- und Amtsblatt des Chafs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark Nr. 6, ki je izšel dne 23. marca 1944, objavlja sledeče: „Določba o ukrepih zoper družinske pripadnike sovražnikov države na Spodnjem Stajerskem.“ Za izvedbo določbe z dne 16. avgusta 1941 (V.-u. A.-Bl. Nr. 38, S. 291) odjemaj: 1. Landrati se pooblašajo, da odstranijo nasilnim potom družinske pripadnike banditov, vojaških beguncev, beguncev pred vojaškimi nabori in prisilno rekrutiranih, ki se v najkrajšem času z begstvom ne umaknejo rekrutaciji, iz njihovih posestev, njihovo premoženje pa zaplenijo. Landrati morajo pred odredbo takih ukrepov stopiti v sporazum s Kreisführerji organizacije Steirischer Heimatbund. 2. Uprava in prevzem zaplenjenih posestev sledi potom urada Dienststelle des Beauftragten des Reichskommissars für die Festigung Deutschen Volkstums in Marburg/Drau.

* Uspešen uk nemščine. V vasi Steinperg, Ortsgrupp Jörgendorf, so na dan tretje obletnice osvoboditve Spodnje Stajerske priredili učnih tečajev za uk nemščine priredili gledališko predstavo: »Die kluqe Lisle«, komad, ki ga je spisala domačinka, ki se je naučila nemščine šele v domačem učnem tečaju. Na odru je nastopalo 15 igralcev, od katerih so pred letom 1941 obvladali

samo trije nemški jezik. Vsi ostali so se nemščino učili v tečaju ter so pridno uporabljali jezik. Primer nam je živ dokaz, da so tečajni organizacije Steirischer Heimatbund na pravi poti.

* Sestanek marburških bojevnikov za nemstvo. Na dan tretje obletnice vrnitve mesta Marburg v naročje Velike Nemčije, so se kakor vsako leto, tudi letos v Marburg-u sestali bojevniki, ki so pod bivšo Jugoslavijo vodili boj za nemški Marburg. Proslave so se udeležili zastopniki organizacije Steirischer Heimatbund, Wehrmacht-a in mestne občine. Po počastitvi padlih tovarišev je spregovoril senior Johann Baron, prireditelj so pa zaključili s himnami.

* Smrtna kosa. Te dni je umrl v Marburg-u točno na svoj 78. rojstni dan posestnik Felix Wokatsch iz Brundorf-a. Pokojnik je slovel vse svoje dni kot velik poštenjak in dobričina. Objokuje ga številna rodbina ne samo v Nemčiji, temveč tudi izven mej.

* Najstarejša Spodnještajerka. Gospa Helene Skorianz iz Ortsgruppe Römerbad je obhajala dne 15. aprila svoj 102. rojstni dan. Žena, ki želi dočakati končno zmago v tej vojni, je že pred 28 leti izgubila svojega moža ter je potomka prednik, ki so vsi dosegli izredno visoko starost. Njen mož je bil čevljar. Njen rojstni kraj je bil Tüchern, samsko ime pa Teichmeister. Organizacija Steirischer Heimatbund je najstarejši Spodnještajerki priredila slavnostno proslavo rojstnega dne.

* Ljudsko gibanje v Marburg-u. V prvi polovici meseca aprila je bilo Standesamt-u prijavljenih: 52 rojstev (zadnjič 76), od teh 21 dečkov (zadnjič 39) in 31 deklic (zadnjič 37); 43 smrtnih slučajev (zadnjič 60), od teh 22 moških (zadnjič 32) in 21 žensk (zadnjič 28). Na Standesamt-u sklenjenih porok je bilo 25 (zadnjič 35). — Izdatno se je torej spremenilo število rojstev (znižalo za 25), pa je tudi število smrtnih slučajev za 17 nižje kot je bilo zadnjič. Število porok pa je venomer zelo spremenljivo.

* Prijavljajte najdene bencinske posode, ki jih epuščajo na zemljo naša lovska letala. Posode imajo obliko bombe, na katerih stoji napis: »Achtung! Kraftstoffbehälter! Keine Bombe!« Kdor tako posodo opazi, mora to takoj javiti najbližnji žandarmerijski ali policijski postaji, kjer mu kot nagrado izplačajo 10 RM. Z odprto lučjo se ne sme nikdo približati taki posodi.

* Največji zločin vseh časov. Kakor poročajo iz Pariza, so sodni akti v zadevi množinskega umora, ki ga je izvršil zdravnik dr. Petiot, v teku petih tednov narasli v ogromne kupe. Francoski izvedenci pravijo, da je obseg aktov večji kot so akti vseh zločinov tega stoletja. Glavnega zločinka še vedno nimajo. Doslej so prišli samo celo vreten sokrivcev. Strokovnjaki sestavljajo sedaj iz sežganih ostankov človeških kosti, ki so jih našli v apneni jami poleg Petiotove vile, okostnjake. Sodni zdravnik je mnenja, da bo morda v dveh tednih lahko objavil točno število žrtev zdravnika Petiota. Medtem so prišli nekoga trgovca s pohištvom, ki je bil v odnošajih z že znanim Nezondetom, prijateljem obeh bratov Petiot. Obremenujejo ga z očitkom, da je v dveh slučajih poslal Petiotu bogate ljudi. Ta trgovec, ki se piše Porchon, taš vsako krivdo in pravi, da ni imel z njim nikaškega opravka. Izpovedal je le, da mu je Nezondet nekoč izjavil, da je dr. Petiot največji zločinec. Ljudi, ki jih baje hoče spraviti v inozemstvo, je kratkoma ubijal Nezondet je tudi dejal, da je videl 16 mrličev. Porchon je nato svetoval Nezondetu, naj o tem obvesti policijo. Nezondet pa je bil mnenja, da je bolje, če počaka na konec vojne. Glede prisotnosti dr. Petiota v ulici Le Sureur po odkritju požara v njegovih villi, poročajo dodatno, da je Petiot prišel v dvorišče svoje vile, vendar se je takoj obrnil, ko je videl poleg požarne brambe tudi policijo. Dva policista sta Petiota nagovorila, ne da bi ga aretirala. Lotečna uradnika sta bila radi kršenja svojih dolžnosti odstavljena.

* Smrtna kazen za škodljivca ljudstva. Dne 7. aprila so uničili 48-letnega Wilhelm Hornig-a iz Wien-a, ker ga je izredno sodišče v Wien-u obsodilo na smrt. Hornig je ropal iz paketov, ki jih je kot carinik pregledoval, in sicer v večjem obsegu.

* Smrtna obsodba treh vlomilcev. Pred izrednim sodiščem v Wien-u je stalo 6 inozemskih delavcev radi cele vrste vlomov. Trije glavni krivci, ki so razen tega zakrivilli še več tatvin cigaret in tekstilij, so bili kot nevarni zločinci kaznovani s smrtno kaznijo, ostali trije so na dohili po pet let težke ječe.

* Smrtna kazen za zapeljivca mladine. Izredno sodišče v Graz-u je obsodilo na smrt 52-letn. trgovskega slugo Josef Sirk-a radi zločina protinaravne nečistosti. Sirk, ki je bil radi sličnih zločinov že predkaznovan, je z malimi darili zapeljeval množestvilne fantke ter se nato na zopern način na njih pregrešil. Sodba je glasila, da gre za zločinca zoper pravost in nevarnega zločinca iz navade.

* Smrtna kazen. Izredno sodišče v Salzburg-u je obsodilo na smrt velezločinca Johann Petrus-a in Nikolaus Dräger-ja, ker sta dne 7. aprila napadla v policijskem zaporu v Salzburg-u Polizeimeister-ja Josef Baier-ja, ga zadavila ter osvobodila v istem zaporu se nahajajočo ljubico Petrusa ter pobečnila z njo vred. Za naslednjega dne so blizu Salzburga v neki gostilni zasačili vse tri ter jih zaprli. Prvotno sta oba zločinca tajila, končno pa priznala svoj zločin.

* Peklenški stroj pod »Sodnim dnevom«. Pa-peška švicarska garda je našla v Siktinski kapeli peklenški stroj, težak devet kilogramov. Peklenški stroj se je nahajal v nekem zaboju pod veliko stensko sliko Sodnega dne, ki jo je naslikal veliki slikar Michelangelo. Preiskava je ugotovila, da je bil peklenški stroj konstruiran tako, kakor izgledajo anglo-ameriški peklenški stroji, ki jih uporabljajo Titovi banditi na Balkanu.

* Praznoverje z verižnim dopisovanjem. V zadnjem času so se tudi na Spodnjem Stajerskem pojavila pisma, v katerih se prejemniki pozivajo, naj prepisejo vsebino toliko- in tolikokrat ter pošljejo ta pisma svojim znancem. V teh pismih rotijo sprejemnike „pri spominu na lursko Marijo“, naj ne odklonijo poziva, „sicer se jim bo pripetila kaka nesreča“. Nobenega dvoma ni, da gre za praznoverje, kateremu v današnjih časih ni mesta. Ne oziraje se na to, da je škoda za čas, pisemski papir, kuverte in poštarne znamke. Kdor je pameten, bo vrgel tako pismo takoj v koš.

* Popravila pravočasno k rokodelcu! Obrtniki se tožijo, da jim prinašajo stranke samo nujna popravila v delo. Ker so rokodelci radi vojne preobloženi z delom, je v interesu vseh, da se vsako popravilo pravočasno odda v delo, ker je čakanje na popravila do neke meje danes neizogibno. Pri tem je pa treba imeti uvidenost, da mora čevljarški mojster najprej popraviti čevlje tistemu, ki ima samo en par, medtem ko drugi, ki imajo kaj za preobutvi, lažje čakajo, dokler ne pridejo njihovi čevlji na vrsto.

* Ne vemo ne ure ne dneva. Vinzeaz Judesch, Preseljenec iz Rann-a, ki živi v Ehingen-u a. d. Donau, nam poroča, da je nedavno v preseljenškem taborišču zatisnila svoje trudne oči Helena Mlakar, preseljenka iz Kreis-a Rann, stara 78 let. Svoj vek je preživela v svojem rojstnem kraju v občini Sawenstein, Kreis Rann, kjer počivajo tudi njeni predniki.

* Vrnitev Nemcev iz Brazilije. Preteklo soboto popoldan je prispelo v Lizbono na krovu španske ladje »Cabo de Buena Esperaza« 132 Nemcev, ki so se svoječasno naselili v Braziliji. Skupino vrnjencev je pozdravil v imenu nemškega zunanjega ministra nemški poslanik von Hoyningen-Huene. Pozdrava so se udeležili tudi zastopniki stranke.

* Nemške železnice za svoj naraščaj. Uprava nemških železnic je določila posebna denarna sredstva za izobraževanje in študij nadarjenih železničarskih otrok. Ta ureditev je mišljena v prvi vrsti za fante nižjih železniških uslužbencev, ki imajo veliko število otrok. Železniška uprava prevzame pri tem vse stroške študija in vzdrževalnine ter je pripravljena v izrednih primerih financirati tudi visokošolske študije. Denarno se bo pa podpiralo tudi talentirane sinove višjih železniških uslužbencev, če imajo veliko otrok. V prvi vrsti se bo podpiralo in pospeševalo želje tistih železničarjev, ki služijo izven Reicha.

o »Svetovno uro« je napravil Ludwig Barto-niczek, urar-briklač v Graz-u. Mož, ki šteje že 70 let, je svojo uro izdeloval celih 25 let. Notranjost njegove ure vsebuje 540 koles in gonil, osem vzmetov, dva 18 kg teža uteža, 88 številčnic in 5 podov. Ta svojevrstna ura ponazarja letni čas, letne vladarje, luno v vseh starih fazah, vrtenje osnovne črte luninega toka, zvezdo stalnico, »Miro« z obratno dobo 7952 ur, tok sonca na obnebu, zemeljski obrat v 24 urah in v enem letu, zvezde premičnice, 20 lun, nove komete itd. Neka slična univerzalna ali svetovna ura, kakor je ta izdelek našega Stajerca v Grazu, imajo baje samo še v Stockholmu.

T O I N O N O

Na nevtralne države pritiskajo

V zadnjem času so si zavezniki na zapadu izmislili nove oblike živčne vojne, s katerimi bi hoteli ustrahovati nevtralne države, posredno pa tudi Nemčijo. Tako so izročili poslaniki Anglije in Severne Amerike v Turčiji, na Švedskem, v Španiji itd. diplomatske note, v katerih zahtevajo, naj te države prekinejo svoj blagovni promet z Nemčijo. V nevtralnih državah so sprejeli to drzno zahtevo, ki pomeni vmešavanje zveznikov v tuje državne zadeve, z velikim začudenjem. O notah razpravlja v omenjenih nevtralnih vladnih krogih, vendar še doslej niso zavzeli nikakega stališča. Vsekakor je prišla nasilna politika Anglije in Zedinjenih držav s to nesramno zahtevo do vidnega izraza.

Svet se še ni pomiril glede anglo-ameriške demarše v nevtralnih državah, ko je agencija Reuter sporočila drugo angleško nesramnost. V Londonu so izdali v ponedeljek uradno vest, da ne sme noben inozemski diplomat ali kurir Anglijo zapustiti, mimo tega pa je podvržena diplomatska prtljaga angleški cenzuri. Agencija Reuter zatrjuje, da je ta ukrep v zvezi z otvoritvijo druge fronte. Izvzeti so edinole diplomatski zastopniki Zedinjenih držav, Sovjetske Unije in angleških dominijonov vključno Irske. Zanimivo pri tem je, da Kitajska maršala Čangkajska ni izvzeta. Poda je, da so to Kitajsko kot zaveznico že — odpisali.

K temu ukrepu bi bilo pripomniti, da naj v Nemčiji izzove nervoznost. Toda zdi se, da je nervoznost veliko večja v Angliji sami, kjer je Churchillovo igračkanje z „drugo fronto“ že začelo presediti. Možna je samo dvoje: ta ukrep je pravi uvod v invazijo ali pa gre za novo obliko živčne vojne. Bilo kakor bilo: Nemčija gleda dogodkom v obraz s tistim mirom, ki ga je pokazala še vedno v sedanji vojni.

Dejstvo, da so Angleži omejili svobodo diplomatskih zastopnikov, je le del nasilne politike, ki jo izvajajo Anglo-Amerikanci napram nevtralnim državam že dolgo časa. Churchill je v svojem govoru z dne 26. marca izjavil, „da bo potrebnih še mnogo napačnih alarmov, fint in generalnih vaj“. Možna je, da gre za zvijačo, lahko je pa tudi generalna vaja. Nemčija čaka mirno na vse, kar se bo imelo zgoditi.

o Ameriško »poslovanje«. Bogati ameriški prekupčevalec živine in založnik E. Jones je kupil nedavno v Zanesville-u (Ohio) velik dnevnik, ki ga izkorišča na svoj tipično ameriški način. Ko je neka velika restavracija odpovedala Jonesu oglaševanje v omenjenem listu, je Jones takoj pokupil sosedno konkurenco dotičnega restavraterja. Postavil se je v točilnico ter je velikodušno in zastoj točil pijače vojakom in drugim gostom. Dotični restavratelj je nato finančno skrahiral. — Lastnik nekega kino-gledališča se je obotavljal plačati Jonesu objavljene oglase, Jones mu je nato zagrozil, da bo sam otvoril kino in ga tako prisilil k plačevanju. Slična dogodovščina se je pripetila dvema lastnikoma blagovnic in nekemu trgovcu z avtomobili.

o Iz življenja domače stenice (Bettwanze, ali cinex lectuarius v naravoslovnem jeziku) je znano, da tik pred zimo neznano kam izgine, v splošnem pa že v pozni jeseni prejenja s svojo nadležno »ofenzivo« na spečega človeka, kakor tudi na vročekrvne živali. Tako nastane preko zime nekakšno »premirje«, ki ga postane vesel, vsakdo, ki je tako nesrečen, da ima take »nežne goste« in takorekoč stalne sositeljalce v svojem stanovanju. Ampak čim bolj gre čas proti Veliki noči, tem bolj vidno se pojavljajo sledovi stenice. In sicer najprej v neposredni bližini postelje, zlasti na stenah z slikami, tapetami, med robovi in sešitki posteljnine itd. Ob bolj mirzem, vlažnem vremenu tedaj še niso agresivne, to se pravi, da ima človek po noči še mir pred njimi. In ta čas je najbolj primeren za napoved brezobzirne vojne temu mrčesu, ki je iz Evrope ven že zavladal ves znani svet. Zato ima temeljito čiščenje stanovanja v tem času, kakor je v navadi tudi na deželi, svoj pomen. Temeljito čiščenje v tem času je v boju zatiranja stenice veliko bolj hvaležno kakor pri enakem delu pozneje med poletjem, ko se je mrčes že pomnožil in zavzel celo hišo.

G O S P O D A R S T V O

Vrednost nemškega denarja je in ostane nespremenjena

Reichsfinanzminister Graf Schwerin von Krosigk je obiskal Graz. Po svojem dohodu je v spremstvu Oberfinanzpräsidenta Richter-ja obiskal Gauleiter-ja in Reichsstatthalter-ja Dr. Uiberreither-ja. Nato je minister govoril pred uradniki in nameščenci urada Reichsfinanzverwaltung v Graz-u, kjer je bil navzoč tudi Gauleiter.

Govornik je v svojem govoru poudaril, da je vrednost denarja ostala nespremenjena, kar bo tudi v bodoče. To je v največji meri zasluga Reichskommissar-ja za določevanje in kontroliranje cen, ki neusmiljeno deluje na to, da ostanejo cene vedno in povsod neizpremenjene. Cene, ki jih plačujejo ljubitelji za umetnostne predmete in tudi manjvredno blago, nimajo z denarno vrednostjo nikakšne skupnosti, temveč le z redkostjo dotičnih stvari. Za denar bi lahko nastala gotova nevarnost, če bi se ga zaničevalo in preziralo, če bi hranilne vloge doživele vzvratno delovanje in če bi denar ne mogel več opravljati funkcije kot odškodnina za storitve. To nevarnost se preprečuje s porastom hranilnih vlog. Kdor ne zametuje in ne izdaja na lahkomišeln način denarja, temveč ga shranjuje v hranilnicah, postopa v redu in pravilno. »Ko bo nekoč zopet mir« — tako je nadaljeval Reichsfinanzminister — »bomo doživeli vsi skupaj moder čudež, in to ne samo po količini, temveč tudi po kakovosti in cenenosti blaga. Nesmiselno ravna, kdor zastopa stališče in se po istem ravna, da ne igra denar nikakšne vloge. Ljudem, ki govorijo tako nepremišljeno, je treba stopiti na jezik. Nadaljnje sredstvo za pobijanje omalovaževanja denarja so davki, ki jih je Reich radi tega večkrat zvišal.«

»Danes« — je nadaljeval govornik — »ne zadostuje samo izpolnjevanje dolžnosti, ki jih zahteva poklic. Nemški narod stoji sedaj pred preizkušnjo svojih src in ledvic, če je res sposoben in vreden boljše bodočnosti. Zato pa moramo biti notranje trdno prepričani in prežeti s prepričanjem, da bomo to veliko in boljše bodočnost res doživeli in videli, če prestanemo vse sedanje pre-

izkušnje. V borbi, kakor je današnja, dajejo zmagah predvsem srce, duh in požrtvovalnost. Zmagal bo tisti narod, ki ima največ teh lastnosti, zato mora vsak pomagati po svojih močeh, pa naj si bo na fronti ali v domovini. Drža in vedenje vseh morata doprinesiti k skupni zmagi. To je tudi lepo na stvari, da lahko vsak prispeva in sodeluje za zmago. Odgovornosti polno pa je, da mora vsak pri tem sodelovati.«

Oberfinanzpräsident Richter se je Reichsfinanzministru zahvalil za njegovo obisk in njegova izvajanja. »Naš cilj in naše stremljenje« — tako je naglasil — »je združitev vseh članov posade v pravo nacionalsocialistično skupnost, ki bo v dnevih preizkušnje v stanju, da se obnese in uveljavi.« Zaozublja zvestega izpolnjevanja dolžnosti podana Reichsministru in počastitev Führer-ja sta zaključila uspešno zborovanje.

Ihre Vermählung zeigen an:
GERHARD GALUSCHKA
Vermessungstechniker z. Z. b. d. Wehrm.
JUSTINE SUSCHNIK
Posthalterin
18. April 1944 530
Beuthen-Oberschlesien Dornberg

Verlässlicher
WINZER

mit mindestens 3 Arbeitskräften, der in allen einschlägigen Weingartenarbeiten beschlagen ist, wird für 2 ha großen Weingartenbesitz in Cilli gesucht. Zuschr. sind zu richten an A. WESTEN A.-G., CILLI. 513

REDIN NEUES Pulver für Wuchs und Mästung der Schweine
REDIN, mit garantiertem Erfolg!
Zentraldrogerie EMIL THOR
Marburg (Drau), Herrengasse 33

Steckzwiebel

soeben eingetroffen und abzugeben bei 519

Schwab, Arteniak,
Schosteritsch & Co
Samenhandlung, Pettau

Wegen Todesfall
auf 5 Jahre, zu guten Pachtbedingungen. Zuschriften erbeten an Michael Sdolschek, Wesserau 3, P. Staintal bei Bad-Radeln, Kreis Oberradkersburg. 478-3

ANZEIGEN
im »Stajerski
Gospodar« sind
erfolgreich!

GOSPODARSKE VESTI

× Nemški uvoz lesa iz Slovaške bodo uredili s pogajanj, ki se vršijo vsako pomlad med Nemčijo in Slovaško. Slovaški gospodarski krogi gledajo z velikim zanimanjem na dogovor, ker upajo, da bo Nemčija prevzela tudi del izvoza, ki je do lanskega leta odhajal še v Italijo. Lesna industrija trenutno sploh ne prikriva, da razpolagajo slovaške žage s precejšnjimi zalogami, ki čakajo na odjemalca.

× Nova švedska tovarna umetne gume. Na Švedskem dograjujejo veliko tovarno za izdelovanje sintetičnega kavčuka v Ljungu. Tovarniški objekti bodo v nekaj tednih gotovi, z delno produkcijo bodo pa začeli šele v nekaj mesecih.

× Nova železnica v Turčiji. V Turčiji so izročili prometu novodograjeno železniško progo Diabekir—Besire. S tem je ustanovljena najbližnja zveza glavnega mesta Ankare preko Mosula z Irakom, ker se proga izogne Siriji.

× Prehranjevalni in preskrbovalni položaj protektorata je zadovoljiv. V mnogih področjih je tozadevno stanje boljše kakor pred letom dni. Tako poroča češko časopisje, ki s tem odgovarja tendenčnim poročilom sovražnega tiska.

× Mlekarnstvo v generalnem kmetijskem V. distriktu Galicija imajo danes 200 kmetijskih sol s 70.000 učencev in učenk, ki jih nekdanja Poljska ni imela. V Lembergu in Stryju so urejene mlekarne, novost, ki jo je prinesla nova uprava. V Lembergu predelajo 40.000 l mleka dnevno. Pod Poljaki so imeli v celi Galiciji komaj 159 mlekar, po odhodu boljševikov jih je ostalo 139. Sovjeti so namreč odvlekli 200 mlekarstvih strokovnjakov, mlekarne pa razbili. Danes ima Galicija 368 zbirališč mleka, stram je nemška uprava uredila 23, tako da razpolaga s 34 izdelovalnicami sira. Oddaja mleka je tudi v porastu. Leta 1941 je oddaja znašala 16,5 mil. l, leta 1942 148 mil. l in leta 1943 že 222 mil. litrov. Masla je Galicija oddala leta 1941 542, leta 1942 4700 in lani 8500 ton

Wegen Todesalles verpachtet ich ab sofort 15 Joch große Landwirtschaft m. 9 Joch Nutzfläche, schönen Obstgarten und guter Lage in Brannndorf 22, Gemeinde Pottal bei Cilli, auf 5 Jahre zu guten Pachtbedingungen. Zuschriften erbeten an Michael Šdoleček — Weeserau 3, Post Stainzthal b. Bad-Radein — Kreis Oberradkersburg, 478-2

Einige schmiedeeiserne Kochkessel, 100 Liter Inhalt, massiv, mit Deckel, 4 90 RM, sowie ein 30 PS MAN-Dieselmotor, 2 Zylinder, 275 Umdrehungen, kaum gebraucht — hat abzugeben Romann, Techniker, Mureck, Postleitzahl 12a 538-3

Trächtige Kuh fällt ab (in diesem Monat) sowie ein Jahr alte Kalbin zu verkaufen. — J. Leuschnick, Unter-Kunigund b. Marburg-Dr. 525-3

1 Paar Ochsen, 3 Jahre alt, zu verkaufen. — Jakob Pack, Lind 58 - Post Ranzenberg b. Marburg, 523-3

Eine Windmühle zu kaufen gesucht. — Ritaonia Jakob, Landwirt — Rutzmannsdorf 34 - Thomasberg bei Pettau, 528-4

Gut erhaltene Wein- u. Mostlässe kauft Frau Fifolt, Unter-Kunigund, 529-4

Leute für Pettau, Luttenberg u. Radkersburg für leichte Arbeit werden aufgenommen. — Anzfr.: Cilli - Sachsenfelderstraße 27, Tratinik, 517-6

Zu kaufen gesucht

Abfälle! Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherkalt laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg/Drau, Draugasse 5. 4

Funde - Verluste

100 RM Belohnung! Eine kleine Hündin, mit Halsband und Leine, hellbrauner Rücken, weißliches Bauchfell, kurzhaarig, dünne Beine, hört auf den Namen Picki, ist samt Leine aus dem Gasthaus Bartol in Brückel, Untersteiermark, am 21. Februar 1944 abhanden gekommen. Wer mir den Hund wieder bringt oder sichere Anhaltspunkte geben kann, bekommt 100 RM Belohnung. Alle Spesen werden beglichen. Zuschriften erbeten an F. Kurth, Brückel 28, Untersteiermark.

Verschiedenes

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall! — Holz-orthopädische Apparate, Leibbinden, Gummistrümpfe erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. EGGER, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute Marburg/Drau, Mellingerstr. 3

Man nehme-

das war früher sehr einfach — heute muß sich die Hausfrau schon überlegen, ob sie beispielsweise von den zugekauften Eiern eines verwenden will. Das ist richtig so, denn unsere kostbarsten Werte sind die Nahrungsmittel. Deshalb sollten auch kleine Mengen Eier — schon 1 oder 2 Stück — lieber einige Zeit in

Gavanol

eingelegt, als sofort verbraucht werden.

Für den Betrieb Obst- u. Weinbauschule werden zum 1. Mai 1944

2 Flurwächter

gesucht. Vorstellungen bei der Direktion zu den üblichen Dienststunden erwünscht, 515

Bandagen aller Art, sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma FRANZ BELA, Bandagist, Marburg/Drau, Herrengasse 5.

OSRAM-LAMPEN
Sind mit dabei!

DONAU CONCORDIA
VERSICHERUNGEN
BIETEN SCHUTZ GEGEN ALLE GEFAHREN
WENDEN SIE SICH AN UNSEREN ORTSVERTRETER ODER DIREKT AN DIE GAUGESCHAFTSSTELLE IN
G R A Z
HERRENGASSE 13
RUF 21-63

STECKZWIEBEL

(Samenzwiebel)

jede Menge verkauft

JOSEFINE BOHLE

Obst-, Gemüse-, Südfrüchten- u. Landesprodukten-Geschäft

MARBURG, Kärntnerstrasse 20

530

Die Gläubiger

der
LEHRER-WIRTSCHAFTSKREDITGENOSSENSCHAFT
r. G. m. b. H. in CILLI — ehem. Učiteljska gospodarska in kreditna zadruga r. z. z. o. z., Cilli, werden aufgefordert, in der Zeit

vom 20. April bis
einschliessl. 20. Juni 1944

eine 35%ige Quote ihrer Spareinlagen, sowie die Geschäftsanteile während der Geschäftsstunden in der Volksbank, Cilli zu beheben.

Geschäftsanteile, die innerhalb der gesetzten Frist nicht eingelöst werden, verfallen zugunsten der Liquidationsmasse. 516

Der Wirtschafter.

Vom tiefsten Schmerze gebeugt, geben wir die traurige Nachricht, daß unsere innigstgeliebte, herzengute Gattin und Mutter, Frau

MARIA JESOWSCHEK

am 15. April 1944, nach langem, schweren, mit Geduld ertragenen Leiden ruhig entschlafen ist.

Wir begleiteten die Verstorbene am 17. April d. J., um 10 Uhr vormittag zur Ruhestätte in Veitsdorf.

Veitsdorf bei Grubel, den 17. April 1944, 537

In tiefer Trauer:

Franz Jesowschek, Gatte; Josef HWM der Gend., Franz, Johann, Ursula und Maria, Söhne und Töchter, und alle übrigen Verwandten.

In tiefem, unfaßbarem Schmerze, geben wir die traurige Nachricht, daß unser, innigstgeliebter, unvergeßlicher und herzenguter Sohn und Bruder

JOHANN LORBER

Obergefreiter in einem Grenadierregiment

Im Alter von 23 Jahren, am 19. Februar 1944, an der Ostfront gefallen ist.

Nun ruht er fern seiner geliebten Heimat, doch in unseren Herzen wird er immer unvergessen bleiben!

Wachsenberg, Mallenberg, Burgstal, Krichenberg, Marburg-Dr., den 16. April 1944.

In tiefster Trauer: *

Georg und Regina, Eltern; Maximilian, Ernst, Franz, Friedrich, Brüder; Regine, Amalie, Marie, Adele, Schwestern; und Alois Posch, sowie alle übrigen Verwandten und Bekannten. 531

Unsagbar hart traf uns die traurige Nachricht, daß mein lieber Mann

CYRILL SAKRIWATSCH

Grenadier

am 17. März 1944, im Alter von 25 Jahren, an der Ostfront gefallen ist.

Kaag b. Friedau, den 16. April 1944.

In tiefer Trauer denken an Dein fernes Grab:

Katharina, Gattin; Emma, Tochter; Michael und Konstanze, Eltern; Wolfgang, Heronim und Anton, d. Zt. bei der Wehrmacht; Michael, Brüder; Mathilde und Maria, Schwestern, und alle übrigen Verwandten. 533

!!
UPOSTEVAJTE
PREDPISSE
LETALSKJE
ZASCITE!

Bäckerlehrling wird aufgenommen - Bäckerei Samuda, Marburg-Dr., Hindenburgstr. 9. 541-1

Dienstmädchen, das womöglich Radfahren kann, wird sofort aufgenommen. - Bäckerei, Lembach 23, b Marburg. 527-6

Brave Hausgehilfin, die auch etwas kochen kann, wird sofort im Kaufhaus am Lande, Kreis Luttenberg, aufgenommen. Anträge an die Verwalt. »Staj. Gospodar«, unter »Kaufhaus«. 536-6

Beamter, 50 J., sucht Bekanntheit einer lieben Frau m. eigener Wohnung im Alter von 40 bis 46 J. Zuschr. unter »Eigene Wohnung a. die »Marb. Zeit.« - Cilli. 518-12

Firmpaten! Tausche silberne Uhr für Kleidungsstück. Anfrag: Marburg-Drau, Kaserng. 5. 542-14

Frischmelkende Kuh gibt auf Futter Kotzbek, Oberrotwein, Fasanstraße 3 - Marburg-Dr. 526-14

Gut erhaltene, tadellose Zylindermaschine für Schuster verkaufe oder tausche geg. leichte Nähmaschine für Schneider - Rundschiff - nach Möglichk. Marke Gritzner, Singer, od. Diabolo. - Schriftl. Anträge oder persönlich beim Besitzer Josef Tschek Kukava, Dornauberg, P. Jörgendorf b. Pettau 522-14

Tausche schönes 1½-jähriges Schwein f. gutziehendes Pferd. Anzutr.: Franz Marcher, Lëndorf Nr 33, Post Marburg-Drau. 524-14

Gemischwarenhandlung zu kaufen oder zu pachten gesucht. Anträge an die Verw. unt. »Geschäfte«. 491-14

Anstatt eines glücklichen Wiedersehens, erhielten wir die traurige Nachricht, daß unser lieber, jüngster Sohn und Bruder

ALOIS PACK

Grenadier

im Alter von 20 Jahren, in den schweren Abwehrkämpfen an der Ostfront am 11. März 1944 gefallen ist.

Witschein, am 12. April 1944.

In tiefster Trauer:

Anton und Johanna Pack, Eltern; Josef und Johann, z. Zt. an der Ostfront, und Leopold Brüder; Maria Borko, geb. Pack und Ludmilla Pack, Schwestern. 521

Hart traf uns die traurige Nachricht, daß unser, innigstgeliebter Sohn und Bruder

MAX PREDIKAKA

Obergrenadier

im Alter von 21 Jahren, am 14. März 1944, an der Ostfront den Heldentod gefunden hat.

Unterneustift, den 15. April 1944.

534

Die tieftrauernden Eltern, Brüder und Schwestern.

Von tiefstem Schmerz gebeugt, gebe ich allen Bekannten und Freundinnen die traurige Nachricht vom Tode meiner einzig herzensgeliebten Tochter

MIRA ROINIK

welche im 18. Lebensjahre, bei einem Terrorangriff auf Augsburg, für Großdeutschland ihr junges Leben geopfert hat.

Wer meine brave Tochter Mira gekannt hat, weiß, was ich verloren habe und welchen Schmerz mein Mutterherz zu tragen hat.

Ruprechtsdorf bei Fraßlau, Augsburg, am 10. April 1944.

In tiefer Trauer:

Antonia Weidetz, Mutter; Rockus Weidetz, Stiefvater; Josefa John, Tante; Johanna, Cousine. 512

Schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser innigstgeliebter und herzensguter Sohn und Bruder

JOSEF SCHERUGA

Grenadier

am 27. März 1944, im blühenden Alter von 20 Jahren, bei den schweren Abwehrkämpfen an der Ostfront, seinem Eid getreu, sein Leben geopfert hat. 535

Lieber Josef, ruhe sanft in fremder Erde, in unseren Herzen wirst Du weiter leben!

Rutzmannsdorf bei Thomasberg, den 14. April 1944.

Josef und Veronika Scheruga, Eltern; Franz, Johann, Sofie, Franziska, Maria, Ludmilla, Ella und Otilie, Geschwister, und alle übrigen Verwandten. 535

Danksagung

Tiefgerührt über die überaus herzliche Anteilnahme am Verlust und Heimgange unserer unvergeßlichen, geliebten Mutter und Großmutter, Frau **ELISABETH SCHUSTER**, danken wir vor allem den vielen Kranz- und Blumenspendern, sowie auch allen Teilnehmern am Begräbnisse zutiefst. 511

Pragwald, Tüchern, im April 1944.

Familie Schuster-Terglau
und alle übrigen Verwandten.

Wir geben die traurige Nachricht, daß unser geliebter Gatte und Vati

FRANZ SPANSCHER

Schutzpolizist

am 29. März 1944; im 33. Lebensjahre, getroffen von Banditen, fiel.

Wir haben den unvergeßlichen Toten in Unterbergen bei Windischgraz zur ewigen Ruhe beigesetzt.

Obertal bei Eichtal, im April 1944

In tiefer Trauer: Maria Spanschel, Gattin; Franz und Fanni, Kinder, im Namen aller Verwandten und Bekannten.

Für die herzliche Anteilnahme anlässlich des schweren Verlustes, den wir durch den frühen Tod unseres lieben Gatten und Vaters **FRANZ SPANSCHER**, erlitten haben, danken wir seinen Kameraden sowie auch allen Teilnehmern am Begräbnisse zutiefst. 532

Obertal bei Eichtal, im April 1944.

MARIA SPANSCHER

und alle übrigen Verwandten.

Anstatt eines glücklichen Wiedersehens, erhielten wir die traurige Nachricht, daß unser geliebter Sohn, Bruder und Neffe

ANTON SCHERBAK

Grenadier

im Alter von 23 Jahren, in einem Lazarett seiner, am 31. März 1944 erlittenen schweren Verwundung am 7. April 1944 erlegen ist. Er wurde auf einem Heldenfriedhof zur ewigen Ruhe bestattet.

Wer unseren Anton gekannt hat, wird unseren Schmerz ermessen. In unseren Herzen wird er unvergeßlich weiter leben! 539

Rainersberg bei Rohitsch-Sauerbrunn, im April 1944.

In tiefster Trauer:

Anton und Antonia Scherbak, Eltern; Vinzenz, z. Zt. im Felde, Johann, Brüder; Rosalia, Theresia und Johanna, Schwestern; Maria und Antonia Scherbak, Tanten; Johann Scherbak, Onkel, und alle übrigen Verwandten und Bekannten.

Gaukrankenhaus Pettau

gibt bekannt:

Besuchstage ab 1. Mai 1944 nur
Dienstag, Freitag und Sonntag
Zeit: ausschließlich von 13 bis 15 Uhr

540

Oglašujte!